

Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
Jednostka organizacyjna
Samorządu Województwa Łódzkiego

województwo
łódzkie

Załącznik do Uchwały Nr 407/23
Zarządu Województwa Łódzkiego
z dnia 16 maja 2023 r.

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2023 dla województwa łódzkiego (RPDZ/2023)

Łódź 2023

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
RYNEK PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM.....	4
MISJA, CELE, PODSTAWOWE KIERUNKI DZIAŁAŃ ORAZ PRIORYTETOWE GRUPY BEZROBOTNYCH.....	30
CELE KIERUNKOWE I ZADANIA REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2023 ROK DLA WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO.....	31
FINANSOWANIE ZADAŃ.....	47
MONITOROWANIE REALIZACJI.....	48
ZAŁĄCZNIKI.....	49

WSTĘP

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2023 dla województwa łódzkiego jest wykonaniem zapisów art. 3 ust. 4 ustawy z 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2023 r., poz. 735 z późn. zm.).

Na jego podstawie samorząd województwa przygotowuje corocznie regionalny plan działań na rzecz zatrudnienia (RPDZ), określający priorytetowe grupy bezrobotnych i osób wymagających wsparcia. RPDZ sporządzany jest na podstawie Krajowego Planu Działań z uwzględnieniem strategii rozwoju województwa, w tym w zakresie polityki społecznej.

Zadanie to realizowane jest corocznie od 2005 roku.

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2023 dla województwa łódzkiego powstał w oparciu o następujące dokumenty:

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2023 r., poz. 735 z późn. zm.),
- Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2022 przyjęty przez Radę Ministrów na mocy Uchwały 137/2022 z dnia 21 czerwca 2022 roku¹,
- Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 przyjęta przez Sejmik Województwa Łódzkiego na mocy Uchwały Nr XXXI/414/21 z dnia 6 maja 2021 roku,
- Strategia w zakresie polityki społecznej województwa łódzkiego do 2030 roku przyjęta przez Sejmik Województwa Łódzkiego na mocy Uchwały Nr XLVIII/577/22 z dnia 27 września 2022 roku.

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia wpisuje się w Program „Gwarancje dla młodzieży”, Program EURES, założenia inicjatywy ALMA oraz cele Europejskiego Roku Umiejętności 2023. Zaplanowane działania w ramach Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia przyczyniają się do realizacji celów „Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030”.

Projekt Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia podlega opiniowaniu przez powiaty wchodzące w skład województwa, Wojewódzką Radę Dialogu Społecznego Województwa Łódzkiego oraz Wojewódzką Radę Rynku Pracy w Łodzi.

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia przyjęty uchwałą Zarządu Województwa Łódzkiego jest udostępniany na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi.

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia jest dokumentem o charakterze informacyjnym, przedstawiający działania planowane do realizacji w 2023 roku na regionalnym rynku pracy. W oparciu o niniejszy Plan, powiatowe urzędy pracy wnioskują do Ministra Rodziny i Polityki Społecznej o środki rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacji zawodowej.

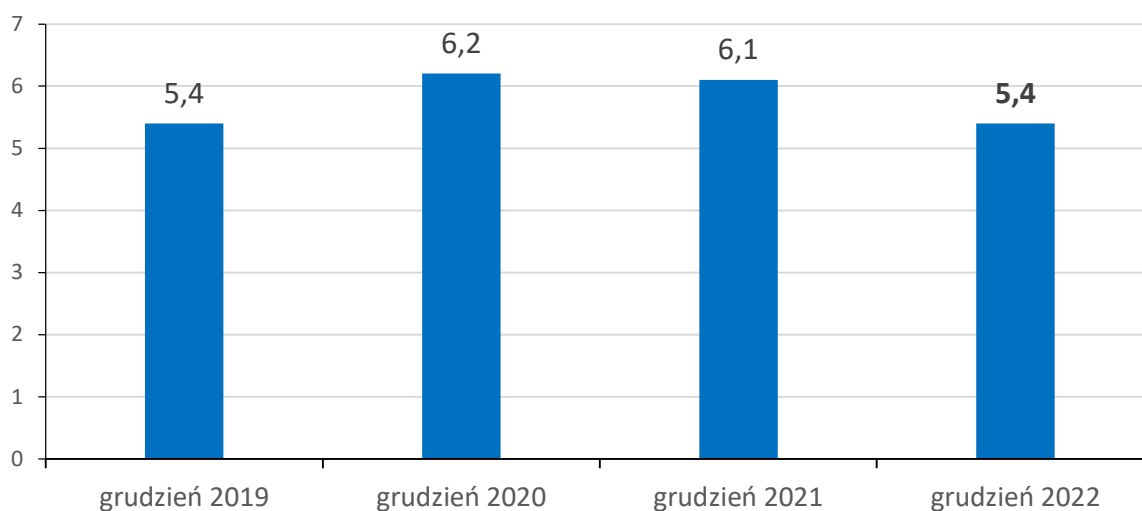
Dokument przygotowany jest przez Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi.

¹ Zapisy zawarte w Krajowym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia 2022, dotyczące celów polityki zatrudnienia oraz narzędzi realizacji zostaną uwzględnione w dokumencie na 2023 rok, który jest w przygotowaniu na poziomie krajowym.

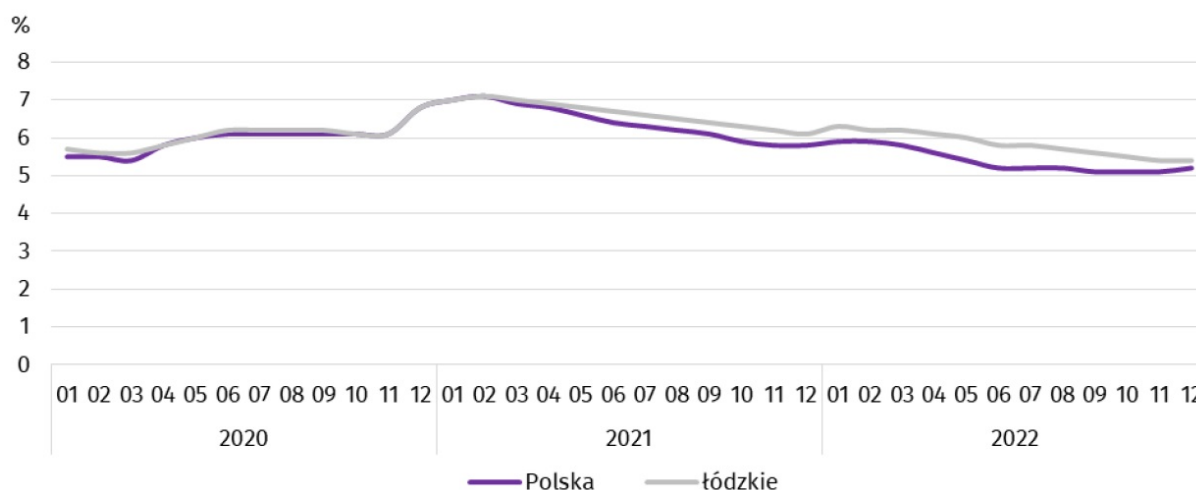
RYNEK PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu grudnia 2022 roku w województwie łódzkim wyniosła 5,4% i w porównaniu do listopada utrzymała się na tym samym poziomie. Wskaźnik bezrobocia na koniec 2022 roku osiągnął poziom niższy niż w końcu 2021 roku o 0,7 punktu procentowego i o 0,8 punktu procentowego niż w końcu 2020 roku.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie łódzkim w latach 2019-2022

Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan na końcu miesiąca)

Na koniec grudnia 2022 r. różnica między poziomem stopy bezrobocia w województwie łódzkim (5,4%), a stopą w kraju (5,2%) wynosiła 0,2 punktu procentowego.

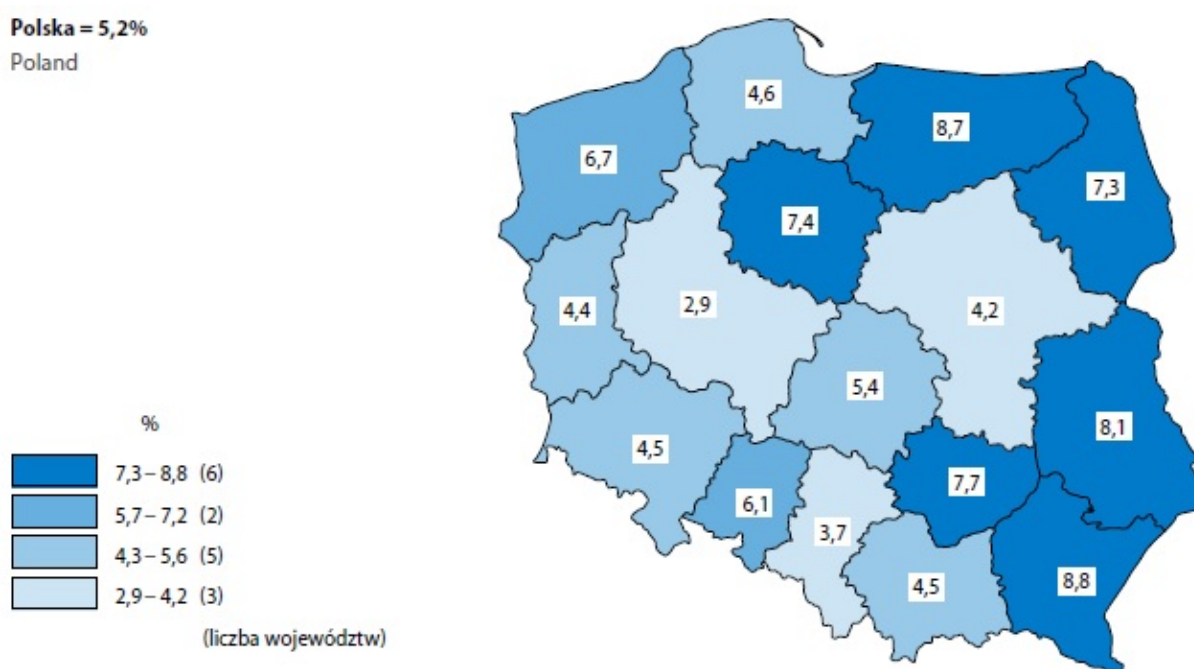
Stopa bezrobocia rejestrowanego według województw w grudniu 2022 r.

Lp.	Województwo	Stopa bezrobocia w % (stan w końcu grudnia 2022 r.)
1	wielkopolskie	2,9
2	śląskie	3,7
3	mazowieckie	4,2
4	lubuskie	4,4
5	dolnośląskie	4,5
6	małopolskie	4,5
7	pomorskie	4,6
8	łódzkie	5,4
9	opolskie	6,1
10	zachodniopomorskie	6,7
11	podlaskie	7,3
12	kujawsko-pomorskie	7,4
13	świętokrzyskie	7,7
14	lubelskie	8,1
15	warmińsko-mazurskie	8,7
16	podkarpackie	8,8

Na tle województw, łódzkie na koniec grudnia 2022 roku jest na 8 miejscu pod względem poziomu stopy bezrobocia. Stopę bezrobocia niższą niż w województwie łódzkim w grudniu 2022 r. odnotowano w siedmiu województwach: wielkopolskim (2,9%), śląskim (3,7%), mazowieckim (4,2%), lubuskim (4,4%), dolnośląskim i małopolskim (po 4,5%) oraz pomorskim (4,6%).

Polska = 5,2%

Poland

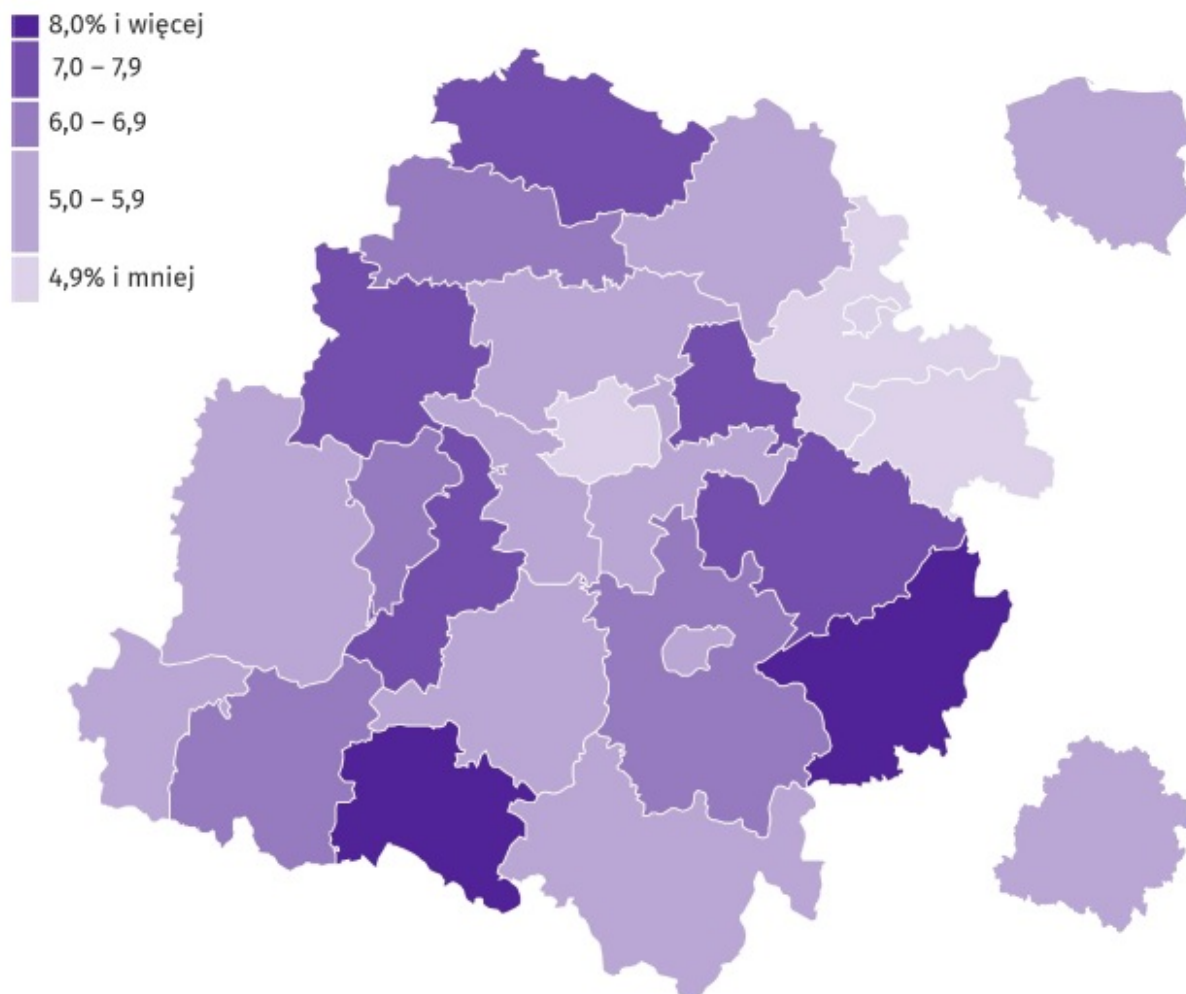

Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w grudniu 2022 r.

W powiatach stopa bezrobocia na koniec grudnia 2022 r. wynosiła od 3,4% do 8,5%. Do powiatów o najniższej stopie bezrobocia w końcu grudnia 2022 r. należały: rawski (3,4%), Łódź (4,4%), skierniewicki (4,5%), Skierniewice (4,6%), bełchatowski i radomszczański (po 5,0%), a do powiatów o najwyższej: pajęczański (8,5%), opoczyński (8,0%), brzeziński (7,9%), tomaszowski (7,7%), łaski i kutnowski (po 7,6%) oraz poddębicki (7,3%). Rozpiętość stopy bezrobocia pomiędzy wartościami skrajnymi wyniosła 5,1 p. proc.

	Powiat	Stopa bezrobocia w % (stan w końcu grudnia 2022 r.)
Powiaty o wartości stopy bezrobocia niższej / równej stopie bezrobocia w województwie łódzkim (5,4%)	rawski	3,4
	m. Łódź	4,4
	skierniewicki	4,5
	m. Skierniewice	4,6
	bełchatowski	5,0
	radomszczański	5,0
	łowicki	5,2
	zgierski	5,2
	m. Piotrków Trybunalski	5,2
	wieruszowski	5,4
Powiaty o wartości stopy bezrobocia wyższej od stopy bezrobocia w województwie łódzkim (5,4%)	łódzki wschodni	5,7
	sieradzki	5,8
	pabianicki	5,9
	łęczycki	6,0
	piotrkowski	6,3
	wieluński	6,3
	zduńskowolski	6,4
	poddębicki	7,3
	kutnowski	7,6
	łaski	7,6
	tomaszowski	7,7
	brzeziński	7,9
	opoczyński	8,0
	pajęczański	8,5

Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w grudniu 2022 r. (stan w końcu miesiąca)

W porównaniu z grudniem 2021 r. spadek stopy bezrobocia odnotowano w 15 powiatach oraz w miastach: Łódź (największy spadek o 1,4 p. proc.), Skierniewice, Piotrków Trybunalski. W powiecie rawskim stopa bezrobocia utrzymała się na tym samym poziomie. W 5 powiatach odnotowano wzrost wskaźnika bezrobocia od 0,1 do 0,3 p. proc.

Powiat	stopa bezrobocia w % (stan w końcu grudnia 2021 r.)	stopa bezrobocia w % (stan w końcu grudnia 2022 r.)	spadek (-) / wzrost stopy bezrobocia w stosunku do końca grudnia 2021 r. (w p. proc.)
m. Łódź	5,8	4,4	-1,4
kutnowski	8,5	7,6	-0,9
pajęczański	9,4	8,5	-0,9
m. Skierniewice	5,3	4,6	-0,7
łaski	8,2	7,6	-0,6

pabianicki	6,5	5,9	-0,6
łęczycki	6,5	6,0	-0,5
piotrkowski	6,8	6,3	-0,5
poddębicki	7,8	7,3	-0,5
skierniewicki	5,0	4,5	-0,5
łowicki	5,6	5,2	-0,4
m. Piotrków Tryb	5,6	5,2	-0,4
radomszczański	5,3	5,0	-0,3
tomaszowski	8,0	7,7	-0,3
zgierski	5,5	5,2	-0,3
bełchatowski	5,2	5,0	-0,2
łódzki wschodni	5,8	5,7	-0,1
zduńskowolski	6,5	6,4	-0,1
rawski	3,4	3,4	0,0
sieradzki	5,7	5,8	0,1
wieluński	6,2	6,3	0,1
brzeziński	7,8	7,9	0,1
opoczyński	7,8	8,0	0,2
wieruszowski	5,1	5,4	0,3

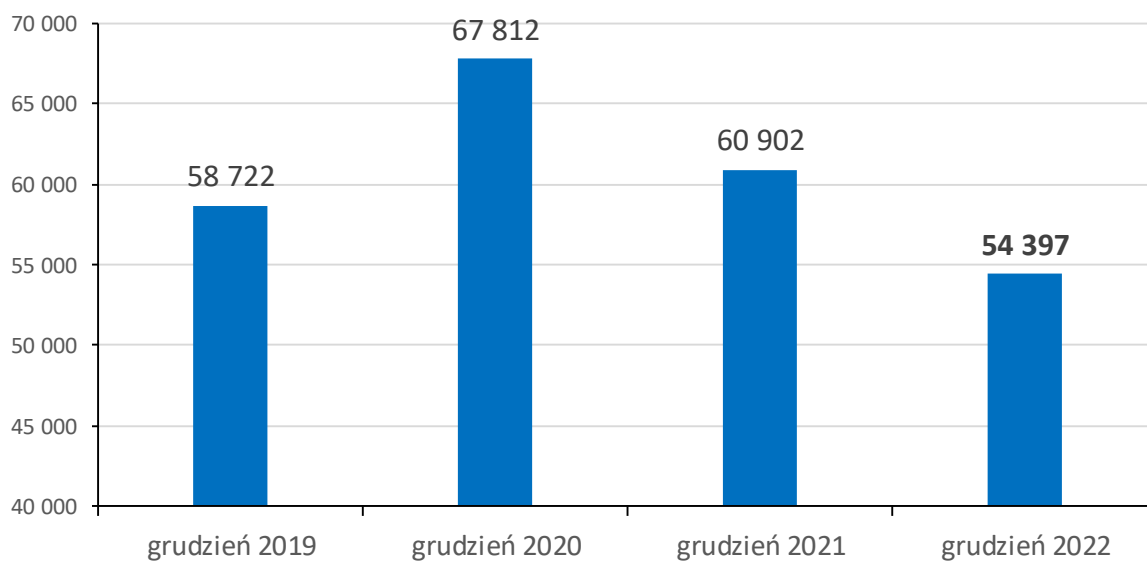
W porównaniu z grudniem 2020 r. stopa bezrobocia obniżyła się w 13 powiatach oraz w miastach: Skierniewice, Łódź, Piotrków Trybunalski. W pozostałych powiatach odnotowano wzrost wskaźnika bezrobocia od 0,1 p. proc. do 1,2 p. proc.

Powiat	stopa bezrobocia w % (stan w końcu grudnia 2020 r.)	stopa bezrobocia w % (stan w końcu grudnia 2022 r.)	spadek (-) / wzrost stopy bezrobocia w stosunku do końca grudnia 2020 r. (w p. proc.)
m. Skierniewice	6,4	4,6	-1,8
m. Łódź	6,0	4,4	-1,6
zgierski	6,4	5,2	-1,2
łódzki wschodni	6,6	5,7	-0,9
pabianicki	6,8	5,9	-0,9
m. Piotrków Tryb	6,1	5,2	-0,9
kutnowski	8,2	7,6	-0,6
radomszczański	5,6	5,0	-0,6
zduńskowolski	7,0	6,4	-0,6
bełchatowski	5,5	5,0	-0,5

łaski	8,0	7,6	-0,4
rawski	3,7	3,4	-0,3
łowicki	5,5	5,2	-0,3
sieradzki	5,9	5,8	-0,1
łęczycki	6,1	6,0	-0,1
tomaszowski	7,8	7,7	-0,1
wieluński	6,2	6,3	0,1
brzeziński	7,5	7,9	0,4
pajęczański	8,0	8,5	0,5
poddębicki	6,8	7,3	0,5
skierniewicki	4,0	4,5	0,5
wieruszowski	4,9	5,4	0,5
piotrkowski	5,7	6,3	0,6
opoczyński	6,8	8,0	1,2

Liczba osób bezrobotnych w województwie łódzkim w latach 2019-2022

Liczba bezrobotnych na koniec grudnia 2022 roku w województwie łódzkim wyniosła 54 397 osób i w porównaniu do poprzedniego roku spadła o 6 505 osób (tj. o 10,7% mniej). W stosunku do 2020 roku (koniec grudnia) liczba osób bezrobotnych spadła o 13 415 osób (tj. 19,8% mniej).

Wyszczególnienie	XII 2021	2022	
		XI	XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	60,9	53,9	54,4
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	6,1	6,8	7,1
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	6,7	7,5	6,7

W grudniu 2022 r. w urzędach pracy **zarejestrowano** 7,1 tys. osób bezrobotnych, tj. o 4,7% więcej niż przed miesiącem i o 16,5% więcej niż przed rokiem. Udział osób rejestrujących się po raz kolejny w liczbie nowo zarejestrowanych bezrobotnych pozostał na niezmiennym poziomie w stosunku do grudnia 2021 r. i wyniósł 85,1%. W ujęciu rocznym zwiększył się udział osób dotychczas niepracujących (o 2,1 p. proc. do poziomu 12,3%) oraz udział absolwentów (o 1,3 p. proc. do poziomu 8,0%).

Stopa napływu bezrobotnych do urzędów pracy (tj. stosunek nowo zarejestrowanych do liczby aktywnych zawodowo) w grudniu 2022 r. wyniosła 0,7%.

W grudniu 2022 r. z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 6,7 tys. osób, tj. o 10,9% mniej niż przed miesiącem i o 1,2% mniej niż przed rokiem. Z tytułu podjęcia pracy (głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 3,8 tys. osób (o 15,2% mniej niż przed rokiem). Spośród bezrobotnych wykreślonych z ewidencji, w porównaniu z grudniem 2021 r., największy wzrost odsetka dotyczył osób, które nie potwierdziły gotowości do pracy (o 7,3 p. proc., do 17,6%), a także osób, które odmówiły bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach Programu Aktywizacji i Integracji (o 5,0 p. proc., do 8,2%). Największy spadek udziału dotyczył osób, które rozpoczęły staż o 0,6 p. proc., do 3,5%), a także osób które osiągnęły wiek emerytalny oraz osób, które nabyły prawa do świadczenia przedemerytalnego (po 0,3 p. proc. odpowiednio do 1,7% i 0,4%).

W końcu grudnia 2022 r. bez prawa do zasiłku pozostawało 47,2 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem, w porównaniu z analogicznym miesiącem 2021 r., zmniejszył się o 1,3 p. proc. i ukształtował na poziomie 86,7%.

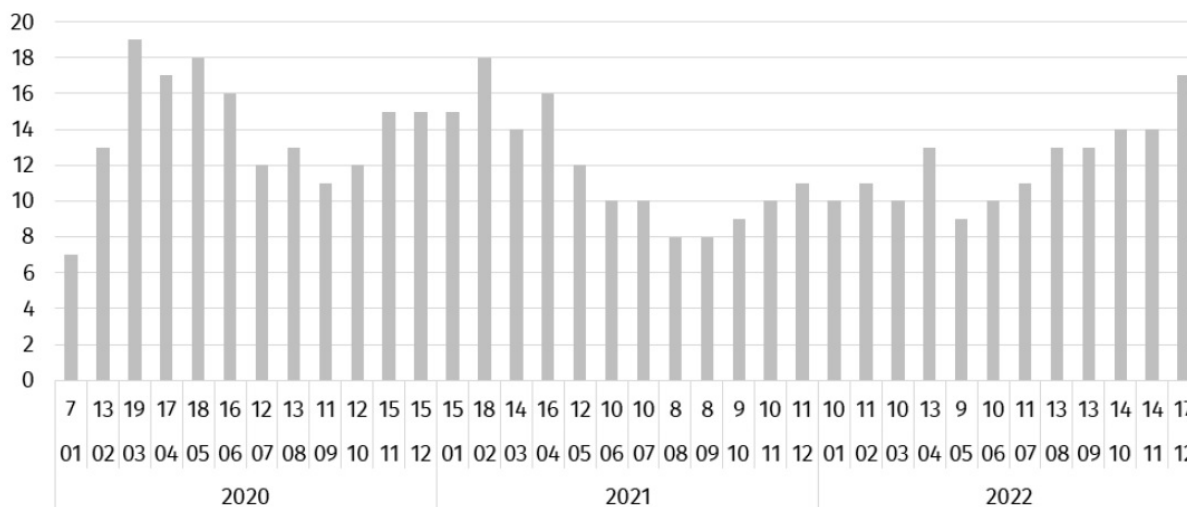
W grudniu 2022 roku do urzędów pracy zgłoszono 6.504 **oferty pracy**, tj. o 132 oferty więcej niż przed miesiącem i 5.859 ofert mniej niż w grudniu 2021 roku. Najmniej ofert pracy złożonych zostało w listopadzie 2022 roku - 6.372 oferty, najwięcej w marcu - 12.485 ofert pracy.

W całym 2022 roku do Powiatowych Urzędów Pracy województwa łódzkiego wpłynęło łącznie 109.316 ofert pracy, o 39.820 mniej niż w 2021 roku.

Oferty pracy	
2021	2022
149.136	109.316

W końcu grudnia br. na 1 ofertę pracy przypadało 17 bezrobotnych (przed miesiącem 14, a przed rokiem 11 bezrobotnych).

Bezrobotni na 1 ofertę pracy (stan w końcu miesiąca)

Wybrane kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Bezrobotni będący w **szczególnej sytuacji na rynku pracy**, w końcu grudnia 2022 r., stanowili 82,9% ogółu bezrobotnych, tj. o 1,9 p. proc. mniej niż przed rokiem. Udział osób długotrwale bezrobotnych, stanowiących najbardziej liczną grupę wśród zarejestrowanych ogółem zmniejszył się o 5,3 p. proc. i wyniósł 52,9%. Spadł również odsetek osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 0,7 p. proc. do 15,2%) oraz osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 0,3 p. proc. do 0,8%). W tym samym okresie wzrósł odsetek osób niepełnosprawnych (o 0,6 p. proc., do 8,9%), osób do 30 roku życia (o 0,5 p. proc., do 20,8%), w tym do 25 roku życia (o 1,0 p. proc. do 10,2%) oraz osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (o 0,1 p. proc. do 0,3%).

Wyszczególnienie	XII 2021	2022	
		XI	XII
	w % ogólnej liczby bezrobotnych		
Do 30 roku życia	20,3	21,1	20,8
w tym do 25 roku życia	9,2	10,4	10,2
Długotrwale bezrobotni	58,2	53,4	52,9
Powyżej 50 roku życia	29,7	29,3	29,6
Posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	15,9	15,5	15,2
Niepełnosprawni	8,3	8,8	8,9

Spadek liczby bezrobotnych, w skali roku, dotyczył osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 35,8%), osób długotrwale bezrobotnych (o 18,8%), osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 14,6%), osób powyżej 50 roku życia (o 10,9%), osób do 30 roku życia (o 8,3%), w tym do 25 roku życia (o 1,3%) oraz osób niepełnosprawnych (o 4,3%). Wzrosła natomiast liczba osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (o 12,6%).

Wybrane kategorie osób bezrobotnych	koniec grudnia 2021 r.		koniec grudnia 2022 r.		spadek (-) / wzrost do grudnia 2021 r.		
	Liczba osób zarejestrowana	Udział % w ogólnej liczbie bezrobotnych	Liczba osób zarejestrowana	Udział % w ogólnej liczbie bezrobotnych	liczba osób	%	p. proc.
Długotrwale bezrobotni	35443	58,2	28 779	52,9	-6 664	-18,8%	-5,3
Bez kwalifikacji zawodowych	22529	37,0	18 775	34,5	-3 754	-16,7%	-2,5
Powyżej 50 roku życia	18095	29,7	16 115	29,6	-1 980	-10,9%	-0,1
Zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy	2903	4,8	2 613	4,8	-290	-10,0%	0,0
Kobiety	30614	50,3	27 789	51,1	-2 825	-9,2%	0,8
Do 30 roku życia	12337	20,3	11 313	20,8	-1 024	-8,3%	0,5
Zamieszkali na wsi	19631	32,2	18 674	34,3	-957	-4,9%	2,1
Niepełnosprawni	5075	8,3	4 856	8,9	-219	-4,3%	0,6
Z prawem do zasiłku	7307	12,0	7 214	13,3	-93	-1,3%	1,3
Cudzoziemcy	207	0,3	1 222	2,2	1 015	490,3%	1,9

Pozostałe kategorie osób bezrobotnych

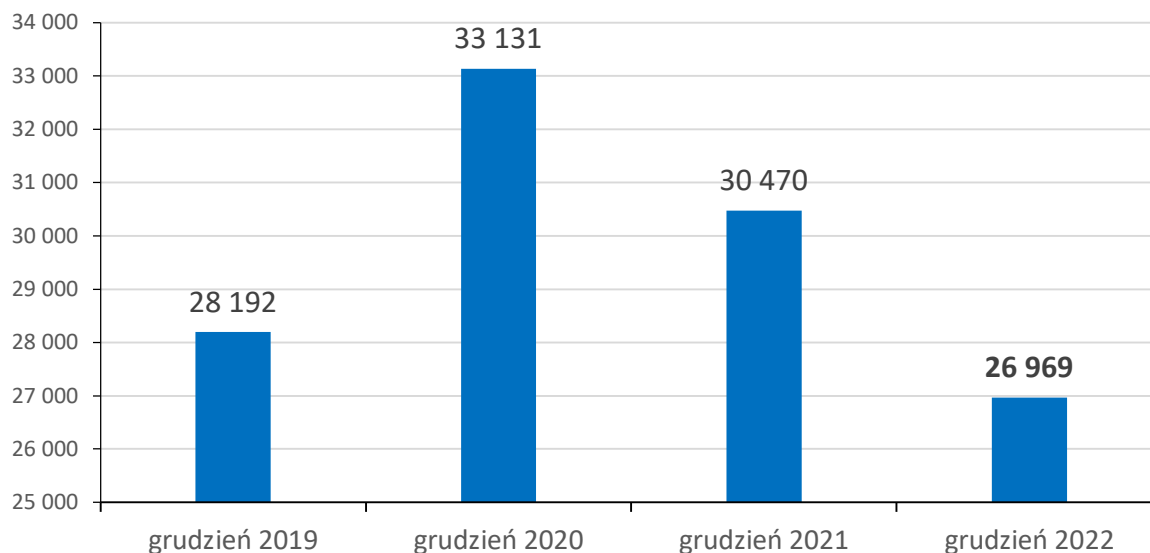
W statystykach odnotowano również spadek liczby osób bez kwalifikacji zawodowych (o 16,7%), zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 10,0%), kobiet (o 9,2%), zamieszkałych na wsi (o 4,9%) oraz osób z prawem do zasiłku (o 1,3%). W związku z trwającą wojną w Ukrainie odnotowano na koniec 2022 r. blisko 5-krotny wzrost liczby cudzoziemców w stosunku do końca poprzedniego roku.

W rejestrach powiatowych urzędów pracy województwa łódzkiego w końcu 2022 roku było 27789 kobiet - o 2825 osób mniej niż w roku poprzednim. Kobiety stanowiły 51,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem odsetek ten wyniósł 50,3%).

W końcu 2022 roku osoby bezrobotne w wieku 30-50 lat stanowiły 49,6% ogółu zarejestrowanych w urzędach pracy w Łódzkiem. W porównaniu z końcem 2021 roku liczebność tej grupy spadła o 3501 osób, czyli o 11,5%. Jednocześnie zmniejszył się jej udział w bezrobociu rejestrowanym w województwie o 0,4 p. proc. (z 50,0% do 49,6%).

Liczba osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat

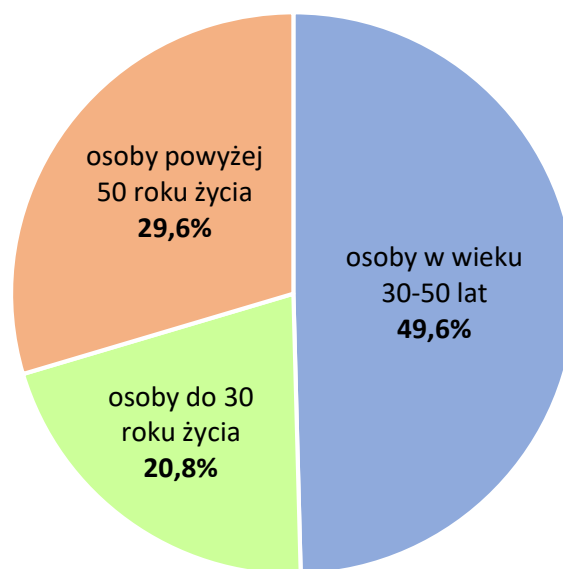
(stan w końcu miesiąca)

Udział % osób w wieku 30-50 lat w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie łódzkim			
XII 2019	XII 2020	XII 2021	XII 2022
48,0	48,9	50,0	49,6

Udział % według wieku w ogólnej liczbie osób bezrobotnych (stan w końcu grudnia 2022 r.)

Analiza bezrobocia według wieku wskazuje, iż osoby w wieku 30-50 lat stanowią najliczniejszą grupę wśród ogółu osób bezrobotnych. Na kolejnym miejscu jest grupa bezrobotnych powyżej 50 roku życia (29,6%). Najmniej liczną jest grupa osób do 30 roku życia (20,8%).

Obywatele Ukrainy w rejestrach powiatowych urzędów pracy

Na koniec grudnia 2022 roku w urzędach pracy w województwie łódzkim zarejestrowanych było 1133 obywateli Ukrainy, z tego 1088 bezrobotnych i 45 poszukujących pracy. Liczba 1088 obywateli Ukrainy zarejestrowanych jako bezrobotni na koniec grudnia 2022 roku, stanowiła 2,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w województwie łódzkim.

Liczba obywateli Ukrainy w rejestrach PUP województwa łódzkiego na dzień 31 grudnia 2022 r.			
ze statusem bezrobotnego		ze statusem poszukującego pracy	
ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
1088	970	45	32

Łącznie od 24 lutego do 31 grudnia 2022 roku zarejestrowano 5756 obywateli Ukrainy. Najwięcej osób rejestrowało się w urzędach pracy w Łodzi (36,7%), Pabianicach (6,4%), Piotrkowie Trybunalskim (6,0%), Zgierzu (5,5%), Skierniewicach (4,8%).

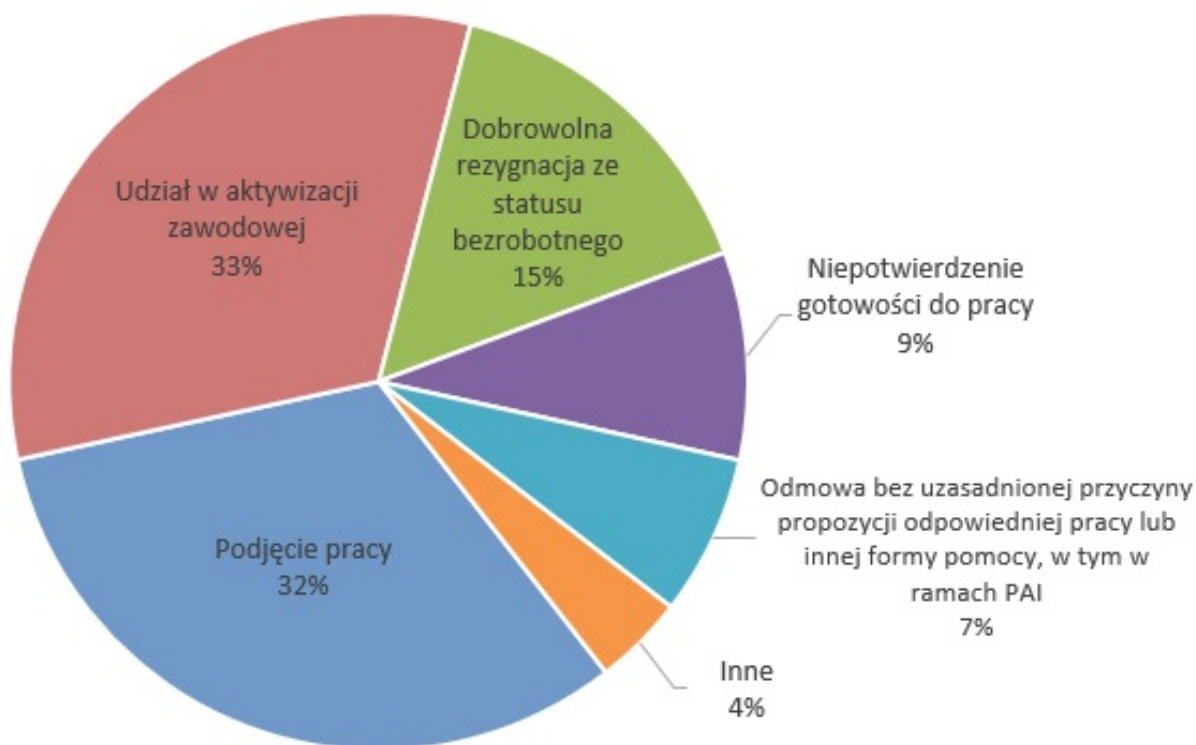
Powiatowy Urząd Pracy	Liczba zarejestrowanych obywateli Ukrainy (od 24.02 do 31.12.2022 r.)	w tym kobiety
Łódź	2113	1900
Pabianice	369	347
Piotrków Trybunalski	343	320
Zgierz	316	284
Skierniewice	275	267
Rawa Mazowiecka	258	243
Tomaszów Mazowiecki	229	214
Opoczno	196	171
Kutno	177	154
Łęczyca	176	161
Radomsko	156	139
Brzeziny	143	131
Wieluń	139	131
Sieradz	133	121
Zduńska Wola	126	114
Bełchatów	118	106
Łódź-Wschód	117	99
Łask	114	73
Łowicz	88	73
Pajęczno	79	76
Wieruszów	69	62
Poddębice	22	17
Ogółem	5756	5203

Kobiety stanowiły 90,4% obywateli Ukrainy rejestrujących się w urzędach pracy w Łódzkiem.

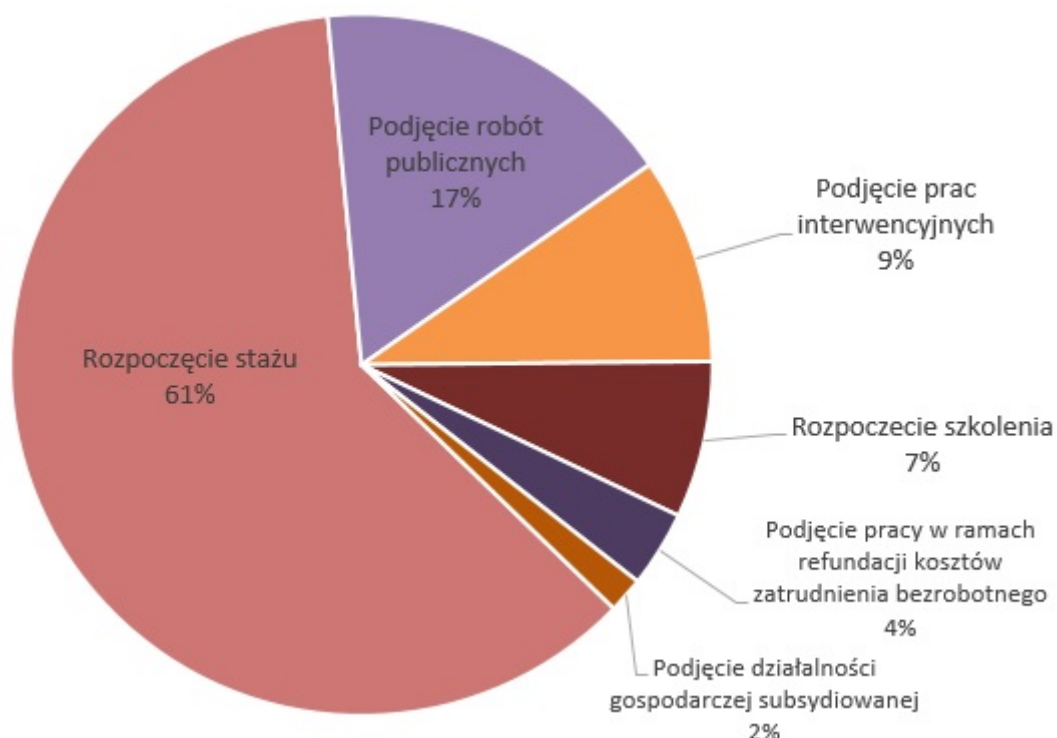
W okresie od 24 lutego do 31 grudnia 2022 roku z urzędów pracy w regionie wyrejestrowano łącznie 4745 osób. Główne powody wyrejestrowań to rozpoczęcie udziału w aktywizacji zawodowej (33%), podjęcie pracy (32%), dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego (15%), niepotwierdzenie gotowości do pracy (9%).

Powody wyrejestrowania obywateli Ukrainy z ewidencji PUP
(w okresie od 24 lutego do 31 grudnia 2022)

Z oferty programów aktywizacyjnych dostępnych w powiatowych urzędach pracy na terenie województwa łódzkiego, w okresie od 24 lutego do 31 grudnia 2022 roku skorzystało ponad 1500 obywateli Ukrainy (co stanowi 8,4% ogółu osób bezrobotnych, które skorzystały z aktywizujących form wsparcia w PUP województwa łódzkiego). Najbardziej popularną formą aktywizacji były staże zawodowe (61%), roboty publiczne (17%), prace interwencyjne (9%), szkolenia (7%).

Aktywizacja zawodowa obywateli Ukrainy
(w okresie od 24 lutego do 31 grudnia 2022)

Zatrudnienie cudzoziemców w regionie - procedury realizowane przez PUP

Podstawa zatrudnienia cudzoziemca	Uprawnieni cudzoziemcy
Oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi	Obywatele państw: Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji ² , Ukrainy
Zezwolenie na pracę sezonową dla cudzoziemców	Wszyscy cudzoziemcy państw trzecich
Powiadomienie o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy	Obywatele Ukrainy

² W dniu 27 października 2022 r. obywatele Rosji zostali wykluczeni z możliwości korzystania z procedury legalizacji zatrudnienia na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi.

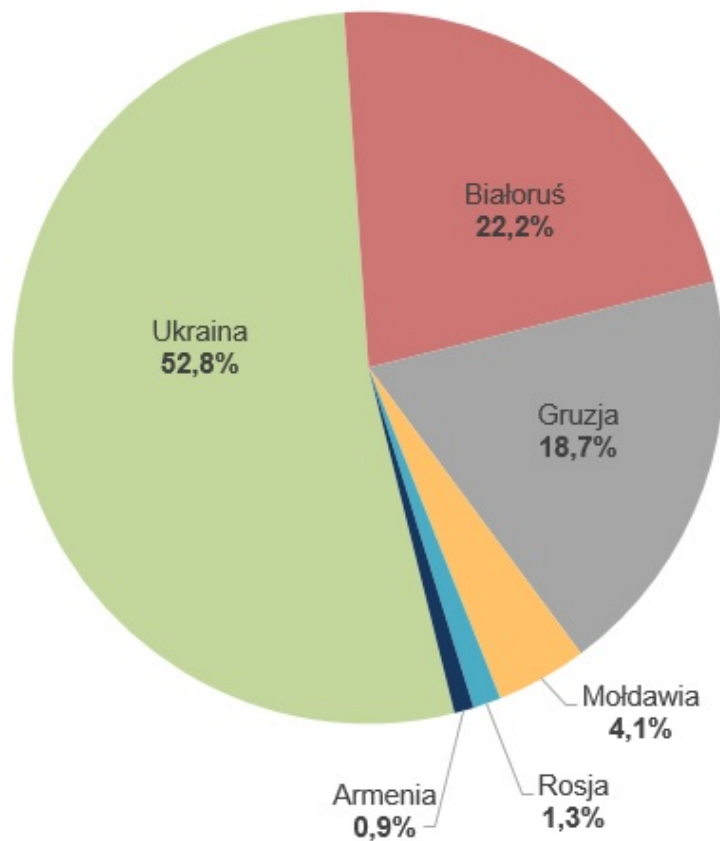
Oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi

W 2022 r. w województwie łódzkim powiatowe urzędy pracy wpisały do ewidencji 100 981 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, tj. o 118 931 (54%) mniej niż w roku poprzednim (219 912 oświadczeń w 2021 r.). Zdecydowana większość oświadczeń (53 310) dotyczy obywateli Ukrainy, co stanowi 52,8% ogółu. W porównaniu z 2021 rokiem ich udział w zatrudnieniu na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy zmniejszył się o 27,2 p. proc. (w poprzednim roku wynosił 80,0%).

Obywatelstwo	Oświadczenia wpisane do ewidencji w 2022 r.	Udział %
Ukraina	53 310	52,8
Białoruś	22 426	22,2
Gruzja	18 897	18,7
Mołdawia	4 180	4,1
Rosja	1 277	1,3
Armenia	891	0,9
Ogółem	100 981	100,0

Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy według obywatelstwa cudzoziemców

(w okresie styczeń - grudzień 2022 r.)

Najwięcej oświadczeń (62 463) zostało wpisanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Łodzi tj. 61,86% wszystkich oświadczeń wpisanych w województwie łódzkim.

Powiatowy Urząd Pracy	Liczba oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi wpisanych do ewidencji przez powiatowe urzędy pracy w 2022 r.	Udział %
Łódź	62 463	61,86
Skierniewice	6 774	6,71
Wieluń	4 650	4,60
Zgierz	4 576	4,53
Kutno	3 765	3,73
Radomsko	2 907	2,88
Tomaszów Mazowiecki	2 252	2,23
Piotrków Trybunalski	2 173	2,15
Rawa Mazowiecka	1 833	1,82
Łęczyca	1 415	1,40
Pabianice	1 399	1,39
Sieradz	1 152	1,14
Poddębice	967	0,96
Łowicz	782	0,77
Wieruszów	701	0,69
Pajęczno	651	0,64
Bełchatów	643	0,64
Opoczno	579	0,57
Łódź-Wschód	505	0,50
Brzeziny	362	0,36
Łask	253	0,25
Zduńska Wola	179	0,18
Ogółem	100 981	100,00

W 2022 roku najwięcej oświadczeń dotyczyło działalności w zakresie przetwórstwa przemysłowego (26,9% ogółu), administrowania i działalności wspierającej (23,6%), transportu i gospodarki magazynowej (18,4%) oraz budownictwa (17,5%).

Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi według sekcji PKD w 2022 r.	Liczba wpisanych oświadczeń	Udział %
Przetwórstwo przemysłowe	27 172	26,9
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	23 818	23,6
Transport i gospodarka magazynowa	18 536	18,4
Budownictwo	17 718	17,5
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	3 942	3,9
Pozostała działalność usługowa	3 029	3,0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2 280	2,3
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2 136	2,1
Inne	2 350	2,3
Ogółem	100 981	100,0

Wśród cudzoziemców, którym powierzono wykonywanie pracy na podstawie oświadczenia, przeważali pracownicy przy pracach prostych (54,5% ogółu), robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (19,8%), operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (12,5%), a także pracownicy biurowi (9,8%).

Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi według wielkich grup zawodów i specjalności w 2022 r.	Liczba wpisanych oświadczeń	Udział %
Pracownicy przy pracach prostych	54 996	54,5
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	20 036	19,8
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	12 586	12,5
Pracownicy biurowi	9 849	9,8
Pracownicy usług i sprzedawcy	1 583	1,6
Technicy i inny średni personel	1 192	1,2
Specjaliści	488	0,5
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	177	0,2
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	74	0,1
Ogółem	100 981	100,0

Kobiety stanowiły 39,4% cudzoziemców, które wykonywały pracę na podstawie oświadczeń pracodawców wpisanych do ewidencji przez powiatowe urzędy pracy w 2022 r.

Zezwolenie na pracę sezonową dla cudzoziemców

W 2022 roku w województwie łódzkim powiatowe urzędy pracy wydały 2 661 zezwolenia na pracę sezonową dla cudzoziemców, tj. o 7 173 (73%) mniej niż rok wcześniej (9 834 zezwoleń w 2021 r.). Większość zezwoleń na pracę sezonową w 2022 roku dotyczy obywateli Ukrainy tj. 94,89% ogółu. W porównaniu z 2021 rokiem ich udział w zatrudnieniu na podstawie zezwolenia na pracę sezonową zmniejszył się o 3,98 p. proc. (w poprzednim roku wynosił 98,87%).

Obywatelstwo	Liczba wydanych zezwoleń na pracę sezonową dla cudzoziemców w 2022 r.	Udział %
Ukraina	2 525	94,89
Gruzja	36	1,35
Mołdawia	29	1,09
Filipiny	27	1,01
Białoruś	18	0,68
Indie	11	0,41
Nepal	6	0,23
Uganda	3	0,11
Uzbekistan	3	0,11
Tadżykistan	2	0,08
Rosja	1	0,04
Ogółem	2 661	100,00

Najwięcej zezwoleń na pracę sezonową dla cudzoziemców w 2022 roku wydano w powiecie rawskim tj. 42,80% ogółu.

Powiatowy Urząd Pracy	Liczba wydanych zezwoleń na pracę sezonową dla cudzoziemców w 2022 roku	Udział %
Rawa Mazowiecka	1 139	42,80
Wieluń	204	7,67
Piotrków Trybunalski	184	6,91
Brzeziny	162	6,09
Łęczyca	141	5,30
Sieradz	134	5,04
Skierniewice	127	4,77
Zgierz	106	3,98
Łowicz	100	3,76
Poddębice	72	2,71
Pabianice	67	2,52
Kutno	47	1,77
Łódź	38	1,43
Tomaszów Mazowiecki	33	1,24
Łódź-Wschód	32	1,20
Łask	27	1,01
Pajęczno	15	0,56
Zduńska Wola	13	0,49
Radomsko	9	0,34
Bełchatów	7	0,26
Wieruszów	4	0,15
Opczno	0	0,00
Ogółem	2 661	100,00

Zdecydowana większość zezwoleń dotyczyła zatrudnienia w rolnictwie.

Sekcje PKD	Liczba wydanych zezwoleń na pracę sezonową
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2 654
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	7
Ogółem	2 661

Zezwolenia częściej były wystawiane dla kobiet, ich udział wynosił 71,3% ogółu wydanych zezwoleń w 2022 roku.

Odnotowany w 2022 roku spadek zatrudnienia cudzoziemców na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy oraz zezwolenia na pracę sezonową spowodowany jest m.in. wprowadzeniem rozwiązań prawnych umożliwiających obywatelom Ukrainy podejmowanie pracy w Polsce na podstawie powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy. Z tego względu w przypadku obywateli Ukrainy najbardziej popularne stają się powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy.

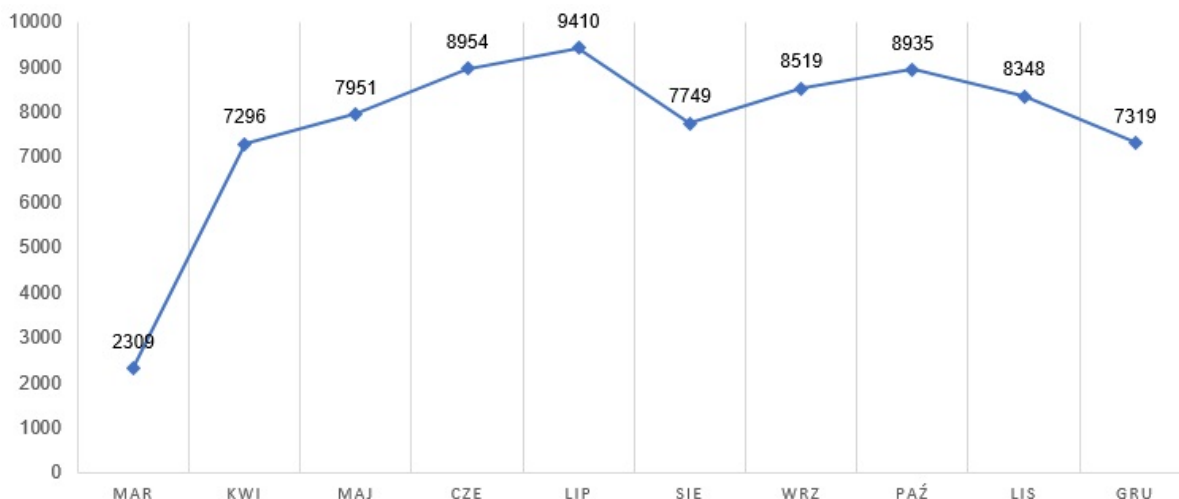
Powiadomienie o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy

Na mocy przepisów ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583) wprowadzono **powiadomienie o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy** – rozwiązanie, które pozwala obywatelom Ukrainy, którzy przybyli do Polski od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z zagrożeniem działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, jak i obywatelom Ukrainy którzy przebywają obecnie legalnie na terytorium Polski np. na podstawie wizy, zezwolenia na pobyt czasowy lub w ramach ruchu bezwizowego, na wykonywanie pracy na terytorium RP w okresie pobytu zgodnego z obowiązującymi przepisami, jeżeli podmiot powierzający wykonywanie pracy powiadomi w terminie 14 dni od dnia podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy – za pomocą systemu teleinformatycznego praca.gov.pl powiatowy urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi lub miejsce zamieszkania podmiotu o powierzeniu wykonywania pracy temu obywatelowi.

W 2022 roku powiatowe urzędy pracy województwa łódzkiego otrzymały za pomocą systemu teleinformatycznego praca.gov.pl 76 790 powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy, co stanowi 9,8% powiadomień zarejestrowanych w kraju. Pod względem liczby zarejestrowanych powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy, województwo łódzkie zajmuje 3 lokatę w kraju.

Lp.	Województwo	Liczba powiadomień o podjęciu pracy w 2022 r.	Udział %
1	mazowieckie	177 823	22,6
2	dolnośląskie	82 257	10,5
3	łódzkie	76 790	9,8
4	wielkopolskie	73 781	9,4
5	śląskie	71 994	9,2
6	pomorskie	60 892	7,7
7	małopolskie	43 066	5,5
8	opolskie	42 761	5,4
9	zachodniopomorskie	35 578	4,5
10	kujawsko-pomorskie	27 140	3,5
11	lubuskie	24 033	3,1
12	warmińsko-mazurskie	23 073	2,9
13	lubelskie	19 786	2,5
14	podlaskie	12 282	1,6
15	podkarpackie	8 869	1,1
16	świętokrzyskie	6 017	0,8
	Ogółem	786 142	100,0

Liczba powiadomień o podjęciu pracy przez obywatela Ukrainy w województwie łódzkim
(w okresie od marca do grudnia 2022)

W województwie łódzkim na przestrzeni 2022 roku najwięcej powiadomień wpłynęło w lipcu³ tj. 9410.

³ Z dniem 1 lipca 2022 r. wszedł w życie art. 10 ustawy z dnia 8 czerwca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1383). Jest to przepis ograniczony czasowo, który w okresie od 1 do 14 lipca br. umożliwiał podmiotom powierzającym wykonywanie pracy obywatelom Ukrainy złożenie zaległego powiadomienia, jeśli z jakiegoś powodu nie zrobili tego wcześniej.

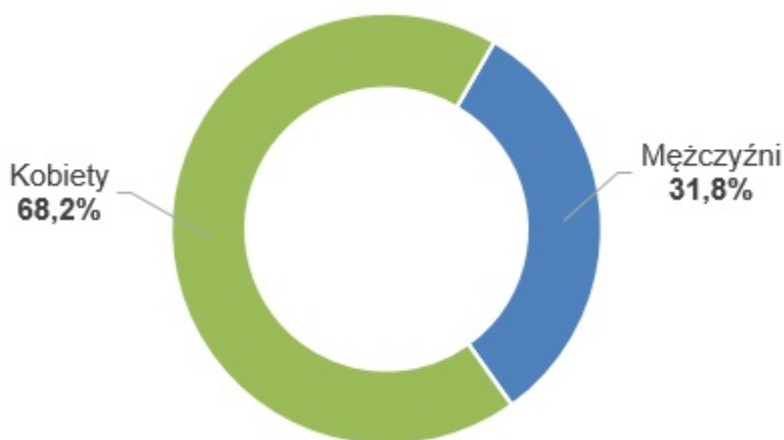
Najwięcej powiadomień otrzymał Powiatowy Urząd Pracy w Łodzi tj. 62,7% wszystkich powiadomień otrzymanych przez PUP województwa łódzkiego.

Powiatowy Urząd Pracy	Liczba powiadomień o podjęciu pracy w 2022 r.	Udział %
Łódź	48 123	62,7
Skierniewice	6 230	8,1
Zgierz	4 375	5,7
Piotrków Trybunalski	2 521	3,3
Kutno	1 868	2,4
Rawa Mazowiecka	1 756	2,3
Tomaszów Mazowiecki	1 590	2,1
Wieluń	1 526	2,0
Radomsko	1 487	1,9
Łowicz	1 274	1,7
Łęczyca	1 081	1,4
Pabianice	829	1,1
Łódź-Wschód	648	0,8
Bełchatów	628	0,8
Sieradz	543	0,7
Poddębice	516	0,7
Pajęczno	464	0,6
Wieruszów	440	0,6
Łask	368	0,5
Zduńska Wola	229	0,3
Brzeziny	196	0,3
Opoczno	98	0,1
Ogółem	76 790	100,0

W 2022 roku do PUP województwa łódzkiego najwięcej powiadomień wpłynęło od pracodawców prowadzących działalność w zakresie administrowania i działalności wspierającej (29%), przetwórstwa przemysłowego (26,3%), transportu i gospodarki magazynowej (20,1%).

Powiadomienia o powierzeniu pracy według sekcji PKD w 2022 r.	Liczba powiadomień	Udział %
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	22 276	29,0
Przetwórstwo przemysłowe	20 176	26,3
Transport i gospodarka magazynowa	15 416	20,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3 767	4,9
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	3 733	4,9
Budownictwo	2 764	3,6
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2 628	3,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2 617	3,4
Pozostałe	3 413	4,4
Ogółem	76 790	100,0

Najliczniejszą grupą zawodową wśród zatrudnionych na podstawie powiadomienia o powierzeniu pracy obywatelowi Ukrainy stanowią magazynierzy i robotnicy magazynowi (21,9%). Częściej na podstawie powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy zatrudniane były kobiety, tj. 68,2% ogółu zatrudnionych.

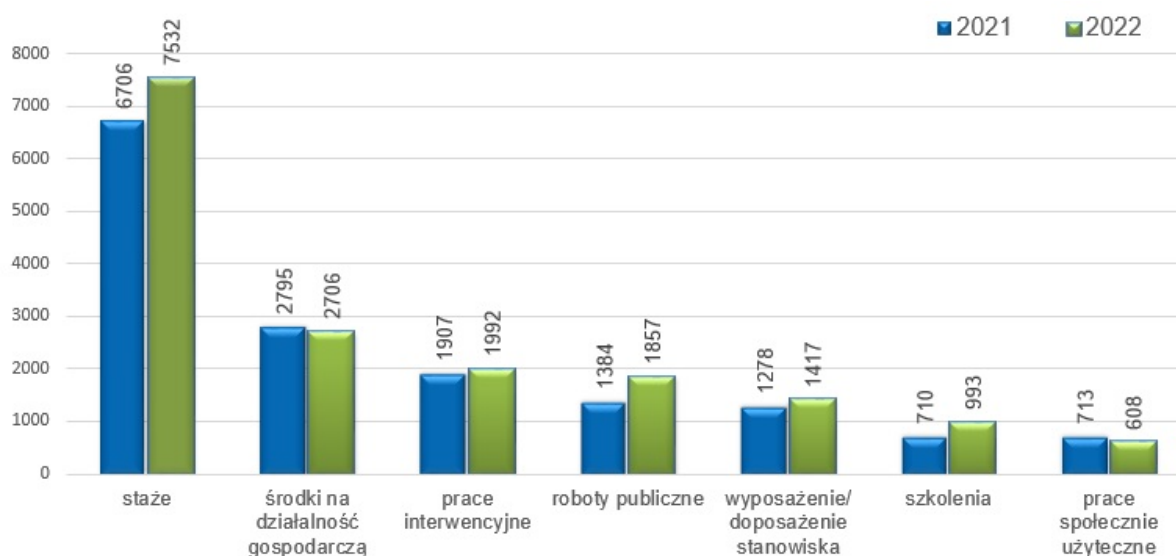

Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w regionie

Z oferty programów aktywizacyjnych dostępnych w powiatowych urzędach pracy na terenie województwa łódzkiego w 2022 roku skorzystały 17 843 osoby bezrobotne (o 1 751 osób więcej niż w roku poprzednim). Najbardziej popularną formą aktywizacji były staże zawodowe, z których w 2022 roku skorzystały 7 532 osoby bezrobotne.

Wybrane formy aktywizacji osób bezrobotnych	Liczba osób objęta wsparciem w 2022 r.
Staże	7 532
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gosp.	2 706
Prace interwencyjne	1 992
Roboty publiczne	1 857
Wyposażenie/doposażenie stanowiska pracy	1 417
Szkolenia	993
Prace społecznie użyteczne	608

Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w województwie łódzkim w latach 2021-2022

Wykorzystanie aktywizujących form wsparcia w powiatach województwa łódzkiego w 2022 r.

Wyszczególnienie	liczba osób zatrudnionych w ramach			liczba osób, które rozpoczęły			
	prac interwencyjnych	robót publicznych	wyposażenia/ doposażenia stanowiska pracy	szkolenie	staż	prace społecznie użyteczne	działalność gospodarczą
województwo łódzkie	1 992	1 857	1 417	993	7 532	608	2 706
Łódź	222	513	400	158	651	54	930
łódzki wschodni	4	55	24	10	228	3	39
brzeziński	18	40	9	18	185	11	31
pabianicki	97	148	35	117	391	127	133
zgierski	179	45	169	76	184	96	203
łęczycki	19	147	27	5	477	0	51
piotrkowski	192	137	53	80	675	20	134
bełchatowski	92	5	70	32	262	16	123
opoczyński	329	136	81	54	202	4	83
pajęczański	80	15	15	20	279	0	54
radomszczański	57	32	37	7	272	31	170
tomaszowski	223	55	108	69	445	90	118
sieradzki	107	9	51	44	575	29	101
wieluński	106	36	43	68	261	67	89
zduńskowolski	28	37	40	40	299	0	73
poddębicki	41	43	25	14	202	0	45
łaski	13	24	5	24	352	37	45
wieruszowski	15	7	25	19	217	16	71
skierniewicki	92	12	48	28	387	0	54
łowicki	25	23	29	27	367	7	50
rawski	44	28	17	43	276	0	50
kutnowski	9	310	106	40	345	0	59

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON

Według stanu na koniec grudnia 2022 r. w rejestrze REGON wpisanych było 277,3 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. o 2,9% więcej niż przed rokiem.

Liczba zarejestrowanych na koniec grudnia 2022 r. osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wyniosła 207,2 tys. i w porównaniu z grudniem 2021 r. wzrosła o 2,6%. Do rejestru REGON wpisanych było 44,0 tys. spółek (wzrost w skali roku o 4,2%), w tym 26,5 tys. spółek handlowych (wzrost o 7,5%) oraz 17,3 tys. spółek cywilnych (spadek o 0,4%).

Według przewidywanej liczby pracujących na koniec grudnia 2022 r., przeważały podmioty o liczbie pracujących poniżej 10 osób (96,3% ogółu podmiotów). Udział podmiotów o przewidywanej liczbie pracujących 10-49 osób wyniósł 3,0%, a podmioty powyżej 49 pracujących stanowiły 0,7% wszystkich podmiotów wpisanych do rejestru REGON. W skali roku wzrost dotyczył tylko grupy podmiotów z przewidywaną liczbą pracujących poniżej 10 osób – o 3,0%.

W porównaniu z grudniem 2021 r. największy wzrost liczby podmiotów odnotowano w sekcjach: informacja i komunikacja (o 17,1%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (o 11,9%), budownictwo (o 5,1%), pozostała działalność usługowa (o 4,9%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna oraz administrowanie i działalność wspierająca (po 3,8%), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (o 3,7%), edukacja (o 3,5%), a także obsługa rynku nieruchomości (o 2,8%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w grudniu 2022 r. wyniosło 350,2 tys. osób i było o 0,6% wyższe niż przed rokiem (zatrudnienie w grudniu 2021 r. było na poziomie zatrudnienia z grudnia 2020 r.).

W grudniu 2022 r. w ujęciu rocznym wzrost zatrudnienia odnotowano m.in. w sekcjach: informacja i komunikacja (o 20,2%), zakwaterowanie i gastronomia (o 16,0%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 8,8%), transport i gospodarka magazynowa (o 3,5%) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 1,2%). Wśród obserwowanych sekcji spadek zatrudnienia wystąpił w: administrowaniu i działalności wspierającej (o 4,8%), budownictwie (o 4,1%), obsłudze rynku nieruchomości (o 0,7%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 0,2%).

W okresie styczeń-grudzień 2022 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 353,9 tys. osób, tj. o 1,6% wyższym niż w analogicznym okresie 2021 r. (wobec spadku o 0,2% rok wcześniej). Największy wzrost zatrudnienia odnotowano m.in. w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia (o 17,1%), informacja i komunikacja (o 14,7%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 7,7%), transport i gospodarka magazynowa (o 2,8%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 1,6%). Spadek natomiast dotyczył m.in.: administrowania i działalności wspierającej (o 2,0%), oraz obsługi rynku nieruchomości (o 1,5%).

Zwolnienia grupowe w regionie

W 2022 roku 21 pracodawców zgłosiło zamiar zwolnień grupowych łącznie 2796 osób, w tym 1857 pracowników zatrudnionych na terenie całego kraju. Zgłoszenie obejmujące 1667 osób dotyczyło zmiany warunków zatrudnienia, czyli likwidacji etatów i propozycji przejścia pracowników na umowy cywilnoprawne. W tym samym czasie zwolnienia objęły 1932 pracowników. Głównie zwalniano z branży tekstylno-odzieżowej, przemysłowej, transportu, handlu oraz bankowej.

Zawody deficytowe w województwie łódzkim

Na podstawie wyników badania „Barometr Zawodów” zrealizowanego przez WUP w Łodzi we wszystkich powiatach województwa łódzkiego jesienią 2022 roku, dokonano prognozy zapotrzebowania na pracowników, w tym w ramach zawodów deficytowych w regionie w 2023 roku:

- Elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy
- Kierowcy autobusów
- Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych
- Magazynierzy
- Monterzy instalacji budowlanych
- Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych
- Operatorzy obrabiarek skrawających
- Spawacze
- Lekarze
- Pielęgniarki i położne
- Psycholodzy i psychoterapeuci
- Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości

Diagnoza sytuacji na rynku pracy została opracowana na podstawie następujących źródeł:

- *Informacje sygnałne o rynku pracy, Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi.*
 - *Liczba bezrobotnych zarejestrowanych oraz stopa bezrobocia według województw i powiatów, Główny Urząd Statystyczny.*
 - *Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w 2022 r., Główny Urząd Statystyczny.*
 - *Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego w grudniu 2022 r., Urząd Statystyczny w Łodzi.*
 - *<https://psz.praca.gov.pl/>*
 - *Centralny System Analityczno-Raportowy CeSAR.*
-

MISJA, CELE, PODSTAWOWE KIERUNKI DZIAŁAŃ ORAZ PRIORYTETOWE GRUPY BEZROBOTNYCH

Misja RPDZ/2023

Realizacja przedsięwzięć, które służyć będą zapewnieniu wzrostu zatrudnienia i ograniczaniu bezrobocia w regionie, a także wsparciu osób i grup defaworyzowanych na rynku pracy.

Cele RPDZ/2023

- utrzymanie istniejących oraz tworzenie nowych miejsc pracy,
- nieprzekroczenie wielkości udziału liczby bezrobotnych w województwie łódzkim w ogólnej liczbie bezrobotnych w Polsce na koniec 2023 roku na poziomie 6,5%,
- zachowanie różnicy pomiędzy stopą bezrobocia wyliczoną na koniec 2023 roku dla Polski, a stopą bezrobocia wyliczoną dla regionu na poziomie 0,5 punktu procentowego,
- rozwój przedsiębiorczości oraz wzrost liczby nowych podmiotów gospodarczych.

Podstawowe kierunki działań RPDZ/2023

- Wspieranie przedsiębiorców/pracodawców w utrzymaniu istniejących i tworzeniu nowych miejsc pracy.
- Innowacyjność na rynku pracy.
- Partnerstwo lokalne na rzecz zatrudnienia.
- Wspieranie migracji zarobkowej na rzecz regionu.
- Kształcenie zawodowe i ustawiczne.
- Aktywizacja grup defaworyzowanych na rynku pracy.
- Rozwój przedsiębiorstw i pobudzanie przedsiębiorczości.
- Aktywizacja zawodowa cudzoziemców.
- Równość szans na rynku pracy.

Priorytetowe grupy bezrobotnych i osób wymagających wsparcia w województwie łódzkim w 2023 roku

- osoby długotrwale bezrobotne,
- osoby o niskich kwalifikacjach oraz bez doświadczenia zawodowego,
- bezrobotni z terenów wiejskich,
- bezrobotni w wieku 30-50 lat,
- osoby zagrożone wykluczeniem społecznym,
- osoby z niepełnosprawnością,
- pracujące osoby dorosłe mające zamiar podwyższyć kwalifikacje zawodowe,
- przedsiębiorcy tworzący nowe miejsca pracy,
- pracodawcy podejmujący starania o wsparcie na utrzymanie miejsc pracy,
- pracodawcy i rolnicy zatrudniający cudzoziemców,
- mniejszości narodowe,
- cudzoziemcy,
- osoby zamieszkujące na obszarze Transformacji Regionu Bełchatowskiego.

CELE KIERUNKOWE I ZADANIA REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2023 ROK DLA WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Opracowanie planu działania na rzecz zatrudnienia po raz kolejny ma miejsce w szczególnej sytuacji i zmiennych uwarunkowaniach. W czasie globalnego mierzenia się ze skutkami społeczno-gospodarczymi pandemii, w lutym 2022 roku nastąpiła inwazja Rosji na terytorium Ukrainy. Biorąc pod uwagę zmiany zachodzące na rynku pracy, uwzględniając zarówno skutki pandemii oraz wpływ toczącej się wojny, w 2023 roku przewiduje się kontynuację działań mających na celu ochronę istniejących oraz wsparcie w tworzeniu nowych miejsc pracy.

Kontekstem dla priorytetów polityki zatrudnienia w 2023 roku są działania na rzecz odbudowy gospodarki, a także długofalowe i obserwowane od kilku lat trendy w gospodarce światowej, z których część uległa przyspieszeniu (np. szybko postępująca cyfryzacja i automatyzacja, m.in. w wyniku powszechnego zastosowania zdalnej pracy i edukacji oraz przeniesienia wielu usług publicznych i komercyjnych na poziom cyfrowy).

Obecnie najważniejszymi wyzwaniami dla europejskich rynków pracy są powrót na ścieżkę wzrostu gospodarczego, w tym tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy oraz, w perspektywie średnioterminowej, tworzenie warunków sprzyjających adaptacji do procesów wynikających z transformacji cyfrowej i przejścia do „zielonej gospodarki”, postępu technologicznego, w tym automatyzacji i robotyzacji, a także procesów demograficznych (w tym starzenia się społeczeństwa i migracji zarobkowych). Istotne miejsce przypada w tym procesie zapewnieniu stabilnego zatrudnienia o wysokiej jakości, w tym przez wzmocnienie i lepsze wykorzystanie dialogu społecznego.

Na podstawie powyższych uwarunkowań Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej w „Krajowym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2022” zdefiniowało główne wyzwania dla polskiego rynku pracy na 2022 r.:

- I. Niewystarczające dopasowanie umiejętności do wymogów rynku pracy
- II. Płacowe i pozapłacowe warunki pracy oraz wydajność pracy w Polsce
- III. Niewystarczające wykorzystanie potencjału kadrowego na rynku pracy
- IV. Niewystarczająca efektywność instytucji rynku pracy i aktywnych polityk rynku pracy
- V. Procesy migracyjne na rynku pracy

W odpowiedzi na zidentyfikowane wyzwania rynku pracy, zdefiniowano cel główny dla krajowej polityki zatrudnienia jakim jest „**wzrost aktywności zawodowej i wzrost zatrudnienia**” Sformułowano również, mające wspierać osiągnięcie celu głównego, następujące cele szczegółowe:

Cel 1. Lepsze dopasowanie umiejętności kadr do wymogów rynku pracy, poprzez:

- podnoszenie i dostosowanie umiejętności kadr do potrzeb rynku pracy,
- doskonalenie metod prognozowania zapotrzebowania na zawody, kompetencje i nowe umiejętności,

- doskonalenie współpracy z organizacjami pracodawców i partnerami społecznymi w zakresie dostosowania oferty kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego do potrzeb rynku pracy,
- rozwijanie mechanizmów współpracy i koordynacji polityki uczenia się przez całe życie,
- wdrożenie w systemie IT publicznych służb zatrudnienia Europejskiej Klasyfikacji Zawodów, Umiejętności/ Kompetencji i Kwalifikacji (ESCO).

Cel 2. Podniesienie jakości zatrudnienia oraz wydajności pracy w Polsce, poprzez:

- zmniejszanie segmentacji na rynku pracy,
- wzmocnienie dialogu społecznego,
- działania ułatwiające stosowanie elastycznych i jednocześnie stabilnych form zatrudnienia.

Cel 3. Efektywne i sprawiedliwe wykorzystanie kapitału kadrowego Polski, poprzez:

- przyjęcie przepisów umożliwiających świadczenie szerokiego zakresu wsparcia osobom biernym zawodowo i poszukującym pracy,
- realizacja pilotaży dotyczących innowacyjnych form wsparcia,
- wspieranie godzenia obowiązków rodzinnych z zawodowymi,
- wdrożenie systemu zachęt do dłuższego pozostawania w aktywności zawodowej osób nabywających uprawnienia emerytalne,
- działania na rzecz zatrudnienia osób młodych,
- promowanie włączającego rynku pracy oraz ekonomii społecznej,
- działania na rzecz wsparcia osób z niepełnosprawnością w środowisku pracy,
- rozwój potencjału zawodowego osób z niepełnosprawnościami.

Cel 4. Modernizacja funkcjonowania Publicznych Służb Zatrudnienia i zwiększenie efektywności aktywnych polityk rynku pracy, poprzez:

- opracowanie pakietu ustaw w zakresie rynku pracy,
- opracowanie założeń dla strategii rozwoju PSZ,
- dalszy rozwój systemów informatycznych PSZ oraz usług elektronicznych realizowanych na rzecz klientów PSZ i usług pośrednictwa pracy.

Cel 5. Efektywne i ukierunkowane zarządzanie migracjami zarobkowymi, poprzez:

- zarządzanie migracjami zarobkowymi w sposób preferujący pracowników cudzoziemskich o wysokich umiejętnościach oraz rozwój umiejętności pracowników cudzoziemskich,
- ograniczenie migracji krótkoterminowej i cyrkulacyjnej na rzecz średnio/długoterminowej i ciągłej,
- uwzględnianie migracji zarobkowych w systemach prognozowania zapotrzebowania na zawody,
- zapewnienie bezpieczeństwa i legalności zatrudnienia pracowników cudzoziemskich,
- usprawnienie procedur w zakresie zatrudnienia cudzoziemców,
- wspieranie powrotów osób z emigracji oraz repatriantów,
- wspieranie mobilności pracowniczej,
- realizacja programów aktywizacji i integracji zawodowej pracowników cudzoziemskich,
- działania na rzecz ułatwienia integracji obywateli Ukrainy na polskim rynku pracy, w związku z dużą liczbą uchodźców wojennych z tego kraju przybywających do Polski.

W ramach realizacji zaproponowanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej celów szczegółowych mających wspierać osiągnięcie celu głównego, czyli wzrostu aktywności zawodowej i wzrostu zatrudnienia, Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi wraz z powiatowymi urzędami pracy województwa łódzkiego ustalił realizację pakietu zadań, wpisującego się w zakres każdego z wyżej wymienionych celów (z uwagi na długofalową politykę rynku pracy, zadania na rzecz zatrudnienia na rok 2023 stanowią w dużej mierze kontynuację zadań z roku poprzedniego) tj.:

Cel 1. Lepsze dopasowanie umiejętności kadr do wymogów rynku pracy

Zadanie 1. Współpraca w obszarze rynku pracy, edukacji i polityki społecznej

Zadanie 2. Rozwój zatrudnienia w zielonym sektorze gospodarki

Zadanie 3. Prowadzenie analiz i badań rynku pracy

Zadanie 4. Prowadzenie monitoringu prawidłowości wydatkowania środków publicznych

Cel 2. Podniesienie jakości zatrudnienia oraz wydajności pracy w Polsce

Zadanie 5. Wsparcie przedsiębiorczości i inwestycji związanych z utworzeniem oraz utrzymaniem miejsc pracy o wysokiej jakości

Zadanie 6. Działania na rzecz ochrony istniejących miejsc pracy oraz prowadzenie stałego monitoringu informacji dotyczących planowanych zwolnień z przyczyn leżących po stronie pracodawcy

Cel 3. Efektywne i sprawiedliwe wykorzystanie kapitału kadrowego Polski

Zadanie 7. Aktywizacja zawodowa osób powyżej 45 roku życia

Zadanie 8. Aktywizacja osób młodych, które ze względu na brak aktywności zawodowej szybko tracą umiejętności nabyte w trakcie nauki, w tym nauki zawodu oraz osób młodych nieuczących się

Zadanie 9. Wspieranie zatrudnienia kobiet oraz osób pragnących pogodzić obowiązki rodzinne z zawodowymi

Zadanie 10. Realizacja przedsięwzięć na rzecz osób i grup defaworyzowanych na rynku pracy

Cel 4. Modernizacja funkcjonowania Publicznych Służb Zatrudnienia i zwiększenie efektywności aktywnych polityk rynku pracy

Zadanie 11. Świadczenie pośrednictwa pracy oraz poradnictwa zawodowego przez Publiczne Służby Zatrudnienia

Zadanie 12. Podwyższanie kompetencji zawodowych pracowników Publicznych Służb Zatrudnienia

Cel 5. Efektywne i ukierunkowane zarządzanie migracjami zarobkowymi

Zadanie 13. Wspieranie mobilności zawodowej, w tym rozwój sieci EURES

Zadanie 14. Realizacja zadań związanych z zatrudnieniem cudzoziemców na lokalnych rynkach pracy

Zadanie 15. Wsparcie na rynku pracy obywateli Ukrainy, w szczególności kobiet sprawujących opiekę nad dziećmi

Zadanie 1. Współpraca w obszarze rynku pracy, edukacji i polityki społecznej

Cel: Rozwijanie współpracy Publicznych Służb Zatrudnienia z instytucjami z obszaru edukacji, polityki społecznej, niepublicznymi instytucjami rynku pracy, organizacjami pracodawców oraz partnerami społeczno - gospodarczymi itp.

Działania o charakterze regionalnym:

- Współpraca PSZ ze szkołami zawodowymi w celu odpowiedniego doboru kierunków kształcenia, zbieżnego z potrzebami rynku pracy.
- Opiniowanie przez Rady Rynku Pracy kierunków kształcenia w szkołach z województwa łódzkiego.
- Realizacja wspólnych przedsięwzięć w ramach m.in. budowania lub rozwoju istniejącego partnerstwa lokalnego.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych zawodach deficytowych - realizacja priorytetu 3 wydatkowania tzw. „puli Ministra” Krajowego Funduszu Szkoleniowego w 2023 roku.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego w obszarach/branżach kluczowych dla rozwoju powiatu/ województwa wskazanych w dokumentach strategicznych/planach rozwoju - realizacja priorytetu Rady Rynku Pracy wydatkowania tzw. „rezerwy Krajowego Funduszu Szkoleniowego” w 2023 roku.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego instruktorów praktycznej nauki zawodu bądź osób mających zamiar podjęcia się tego zajęcia, opiekunów praktyk zawodowych i opiekunów stażu uczniowskiego oraz szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego - realizacja priorytetu Rady Rynku Pracy wydatkowania tzw. „rezerwy Krajowego Funduszu Szkoleniowego” w 2023 roku.
- Wsparcie kształcenia w sektorze usług niezbędnych w kontekście zachodzących zmian demograficznych (starzenie się społeczeństwa) tj. zdrowotnych, opiekuńczych i edukacyjnych.
- Wsparcie kształcenia w nabywaniu umiejętności cyfrowych.
- Prowadzenie Rejestru Agencji Zatrudnienia.
- Prowadzenie Rejestru Instytucji Szkoleniowych.
- Kształtowanie przez PSZ ofert szkoleniowych dostosowanych do oczekiwań pracodawców.
- Opracowywanie, aktualizowanie i upowszechnianie informacji zawodowych.
- Promocja szkolnictwa zawodowego.
- Promocja kształcenia osób dorosłych przez całe życie.
- Spotkania z uczniami szkół podstawowych i średnich oraz ich rodzicami w kontekście świadomego kształtowania drogi zawodowej młodych osób.
- Świadczenie usług doradztwa zawodowego ukierunkowanych na zmotywowanie osób bezrobotnych i poszukujących pracy do nabywania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych.
- Udział w Wojewódzkim Zespole Koordynacyjnym w zakresie strategii uczenia się przez całe życie.

Przewidywane efekty:

- Dostosowanie szkolnictwa zawodowego do potrzeb rynku pracy.
- Dostosowywanie kształcenia ustawicznego do potrzeb rynku pracy.
- Zwiększenie wiedzy o zapotrzebowaniu na umiejętności i zawody na rynku pracy.
- Wzrost świadomości społecznej w zakresie znaczenia uczenia się przez całe życie.
- Wzrost liczby osób dorosłych uczestniczących w kształceniu ustawicznym.
- Wzrost kompetencji zawodowych pracowników i pracodawców.
- Wzrost umiejętności cyfrowych na rynku pracy.
- Zapewnienie dostępności niepublicznego pośrednictwa pracy.
- Zapewnienie dostępności usług szkoleniowych.
- Zapewnienie dostępności informacji niezbędnych do podejmowania decyzji zawodowych i edukacyjnych związanych z przygotowaniem do poszukiwania zatrudnienia i podjęcia pracy.

Zadanie 2. Rozwój zatrudnienia w zielonym sektorze gospodarki

Cel: Wpieranie zielonego sektora gospodarki z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju.

Działania o charakterze regionalnym:

- Realizacja aktywnych programów rynku pracy skierowanych na tworzenie nowych miejsc pracy w zielonym sektorze gospodarki.
- Promocja zielonego sektora gospodarki jako generatora miejsc pracy.
- Wsparcie kształcenia w nabywaniu umiejętności zielonych.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego osób poniżej 30 roku życia w zakresie umiejętności cyfrowych oraz umiejętności związanych z branżą energetyczną i gospodarką odpadami - realizacja priorytetu 6 wydatkowania tzw. „puli Ministra” Krajowego Funduszu Szkoleniowego w 2023 roku.
- Współpraca z powstającym w powiecie bełchatowskim Centrum Badań i Rozwoju Gospodarki Obiegu Zamkniętego - nową inwestycją Grupy PGE związaną z zieloną gospodarką. Technologie tworzone w Centrum mają pozwolić na odzyskiwanie surowców z wyeksploatowanych instalacji OZE.

Przewidywane efekty:

- Wzrost liczby miejsc pracy w sektorze zielonej gospodarki.
- Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie zielonych miejsc pracy.
- Wzrost kompetencji zielonych na rynku pracy.
- Wzrost umiejętności cyfrowych oraz umiejętności związanych z branżą energetyczną i gospodarką odpadami.

Zadanie 3. Prowadzenie analiz i badań rynku pracy

Cel: Pozyskiwanie, kumulowanie oraz systematyzacja wiedzy o regionalnym rynku pracy, w tym zależnościach między popytem a podażą pracy.

Działania o charakterze regionalnym:

- Opracowywanie cyklicznych informacji i analiz o sytuacji na rynku pracy.
- Prowadzenie badań rynku pracy i publikacja ich wyników.
- Prognozowanie zapotrzebowania na pracowników w województwie łódzkim oraz w poszczególnych jego powiatach.
- Realizacja „Barometru Zawodów”⁴ i opracowanie raportu na podstawie wyników badania.
- Monitorowanie struktury popytu na pracę w regionie wg zawodów, kwalifikacji, branż/sektorów i potrzeb szkoleniowych oraz publikowanie uzyskanych wyników.
- Analiza treści artykułów prasowych dotyczących aktualnej sytuacji na rynku pracy oraz ofert pracy zamieszczanych w Internecie.
- Określanie - na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności - wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja wynagrodzenia i składek na ubezpieczenie społeczne.

Przewidywane efekty:

- Dostarczenie informacji o zapotrzebowaniu na zawody i kwalifikacje, umożliwiających dostosowanie odpowiednich form wsparcia.
- Dokonanie oceny efektywności i skuteczności działań podejmowanych w ramach aktywnej polityki rynku pracy.
- Dostarczenie wiedzy ułatwiającej przygotowanie programów mających na celu poprawę sytuacji na rynku pracy i opracowań z tego obszaru.

Zadanie 4. Prowadzenie monitoringu prawidłowości wydatkowania środków publicznych

Cel: Zapewnienie prawidłowości realizacji działań finansowanych ze środków publicznych.

Działania o charakterze regionalnym:

- Sprawdzenie prawidłowości realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach bieżącej weryfikacji składanych przez beneficjentów dokumentów rozliczeniowych.
- Prowadzenie kontroli realizowanych projektów współfinansowanych z EFS (kontrole planowe na miejscu, kontrole doraźne, kontrole trwałości projektów, wizyty monitoringowe w miejscach realizacji form wsparcia oraz kontrole zdalne na dokumentach).

⁴ www.barometrzwodow.pl

- Wykrywanie nieprawidłowości w projektach i odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi w ramach prowadzonych postępowań administracyjnych i egzekucyjnych.
- Działania instruktażowe i doradcze w ramach prowadzonych czynności kontrolnych projektów na miejscu i upowszechnianie wyników kontroli projektów EFS celem unikania przez beneficjentów uchybień i nieprawidłowości w ich realizacji (działanie profilaktyczne).

Przewidywane efekty:

- Wyższa jakość realizowanych projektów.

Zadanie 5. Wsparcie przedsiębiorczości i inwestycji związanych z utworzeniem oraz utrzymaniem miejsc pracy o wysokiej jakości

Cel: Promocja przedsiębiorczości jako element rozwoju rynku pracy, przeciwdziałania bezrobociu i promowania zatrudnienia. Wspieranie inicjatyw i rozwiązań służących tworzeniu miejsc pracy wysokiej jakości. Rozwój aktywności zawodowej mieszkańców regionu, wzrost efektywności funkcjonowania rynku pracy.

Działania o charakterze regionalnym:

- Realizacja programów aktywizacji zawodowej wspierających tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy.
- Refundacja pracodawcom kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego.
- Realizacja projektów przewidujących kompleksowe wsparcie w zakresie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej.
- Promocja i wsparcie finansowe projektów generujących powstawanie nowych firm w branżach o wysokim potencjale rozwoju.
- Realizacja w regionie Rządowego Programu Pierwszy biznes - Wsparcie w starcie⁵ zakładającego pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej, na utworzenie miejsca pracy oraz bezpłatne usługi doradcze i szkoleniowe w zakresie efektywnego wykorzystania środków udzielanych w ramach pożyczek.
- Organizacja spotkań informacyjnych i warsztatów z zakresu przedsiębiorczości oraz popularyzacja i kształtowanie postaw przedsiębiorczych.
- Organizacja targów pracy i konferencji dotyczących sposobów wspierania przedsiębiorców w regionie.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych procesów, technologii i narzędzi pracy - realizacja priorytetu 2 wydatkowania tzw. „puli Ministra” Krajowego Funduszu Szkoleniowego w 2023 roku.
- Zapewnienie dostępu do bezpiecznych i elastycznych form zatrudnienia np. praca zdalna, zmniejszony wymiar.

⁵ <http://wsparciewstarcie.bgk.pl/>

- Promowanie stabilnych form zatrudnienia o wysokiej jakości.
- Upowszechnianie elastycznych form zatrudnienia.
- Promowanie usług świadczonych przez PSZ na rzecz lokalnych partnerów rynku pracy.
- Współpraca PSZ z lokalnymi pracodawcami.
- Upowszechnianie informacji na temat form wsparcia z zakresu przedsiębiorczości i tworzenia miejsc pracy.

Przewidywane efekty:

- Wzrost liczby miejsc pracy.
- Wzrost liczby podmiotów gospodarczych.
- Podwyższenie zdolności interpersonalnych, organizacyjnych i przedsiębiorczych, wzrost samooceny osób zakładających działalność gospodarczą.
- Zwiększenie wiedzy o możliwościach wspierania przedsiębiorczości w regionie.
- Wzrost świadomości społecznej w zakresie elastycznych form zatrudnienia.

Zadanie 6. Działania na rzecz ochrony istniejących miejsc pracy oraz prowadzenie stałego monitoringu informacji dotyczących planowanych zwolnień z przyczyn leżących po stronie pracodawcy

Cel: Realizacja przedsięwzięć mających na celu ochronę istniejących miejsc pracy, dostarczenie aktualnej wiedzy na temat planowanych zwolnień z przyczyn dotyczących pracodawców oraz działanie na rzecz łagodzenia skutków tych zwolnień.

Działania o charakterze regionalnym:

- Wsparcie zatrudnienia osób bezrobotnych, zwolnionych w wyniku likwidacji miejsc pracy.
- Wnioskowanie do Ministra Rodziny i Polityki Społecznej o środki z rezerwy Funduszu Pracy na łagodzenie skutków zwolnień z przyczyn dotyczących pracodawców.
- Realizacja programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi.
- Monitoring występujących w regionie zwolnień grupowych i opracowywanie informacji w tym zakresie.
- Obsługa Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.
- Udział w spotkaniach organizowanych przez pracodawców planujących dokonanie zwolnień pracowników w celu przekazania informacji na temat Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, rejestracji w PUP itp.
- Weryfikacja prawidłowego wykorzystania świadczeń przez beneficjentów w ramach „Tarcz Antykryzysowych”
- Monitoring zmian prawnych mających na celu ochronę istniejących miejsc pracy, upowszechnienie wiedzy w tym zakresie wśród pracodawców.

Przewidywane efekty:

- Ochrona miejsc pracy.
- Organizacja miejsc pracy w ramach Funduszu Pracy dla pracowników zwolnionych z przyczyn dotyczących pracodawcy.
- Poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników do zmian zachodzących w gospodarce.
- Zwiększenie wiedzy o instrumentach wsparcia wśród przedsiębiorców i pracodawców.

Zadanie 7. Aktywizacja zawodowa osób powyżej 45 roku życia

Cel: Promocja aktywności zawodowej kobiet i mężczyzn powyżej 45 roku życia oraz promocja działań na rzecz wydłużenia aktywności zawodowej. Wspieranie aktywności zawodowej i kształcenia ustawicznego osób 45+.

Działania o charakterze regionalnym:

- Realizacja aktywnych programów rynku pracy na rzecz osób powyżej 45 roku życia.
- Wspieranie zatrudnienia osób powyżej 50 roku życia poprzez dofinansowanie wynagrodzenia.
- Dostosowanie kwalifikacji i kompetencji osób 45+ do wymogów rynku pracy i nowych oczekiwań pracodawców.
- Podnoszenie kompetencji cyfrowych osób powyżej 45 roku życia.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego dla nowozatrudnionych osób (lub osób, którym zmieniono zakres obowiązków) powyżej 50 roku życia - realizacja priorytetu 4 wydatkowania tzw. „puli Ministra” Krajowego Funduszu Szkoleniowego w 2023 roku.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej - realizacja priorytetu Rady Rynku Pracy wydatkowania tzw. „rezerwy Krajowego Funduszu Szkoleniowego” w 2023 roku.
- Promowanie idei kształcenia się przez całe życie wśród osób 45+
- Promocja i upowszechnianie usług z zakresu poradnictwa zawodowego wspierających rozwój zawodowy i kształtowanie aktywnych postaw na rynku pracy osób po 45 roku życia.
- Upowszechnianie rozwiązań prawnych w zakresie aktywizacji zawodowej osób po 50 roku życia w celu zwiększenia wskaźnika zatrudnienia w tej grupie wiekowej.
- Analiza sytuacji osób po 50 roku życia na regionalnym rynku pracy, upowszechnianie informacji na temat sytuacji osób z grupy 50+.
- Promowanie dłuższego pozostawania w aktywności zawodowej.
- Upowszechnianie informacji na temat dostępnych form wsparcia dla osób powyżej 45 roku życia.

Przewidywane efekty:

- Zwiększenie aktywności zawodowej osób 45+ na rynku pracy.

- Wzrost kompetencji zawodowych osób 45+.
- Wzrost umiejętności cyfrowych osób 45+ na rynku pracy.
- Zwiększenie wiedzy w zakresie instrumentów wsparcia na rzecz aktywizacji osób w wieku 45+.
- Zwiększenie wiedzy na temat sytuacji na regionalnym rynku pracy osób po 45 roku wśród mieszkańców regionu.
- Wydłużenie okresu aktywności zawodowej.

Zadanie 8. Aktywizacja osób młodych, które ze względu na brak aktywności zawodowej szybko tracą umiejętności nabyte w trakcie nauki, w tym nauki zawodu oraz osób młodych nieuczących się

Cel: Zwiększanie szans młodych osób bezrobotnych na samodzielny start w życie zawodowe.

Działania o charakterze regionalnym:

- Realizacja aktywnych programów rynku pracy na rzecz osób w wieku do 30 roku życia, w tym młodzieży NEET⁶.
- Wsparcie w nabywaniu umiejętności niezbędnych na rynku pracy przez osoby młode.
- Uzupelnienie kompetencji cyfrowych osób do 30 roku życia.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego osób poniżej 30 roku życia w zakresie umiejętności cyfrowych oraz umiejętności związanych z branżą energetyczną i gospodarką odpadami - realizacja priorytetu 6 wydatkowania tzw. „puli Ministra” Krajowego Funduszu Szkoleniowego w 2023 roku.
- Wspieranie mobilności zawodowej i przestrzennej osób bezrobotnych poprzez wykorzystanie dedykowanych form wsparcia tj. bonów szkoleniowych, stażowych, zatrudnieniowych oraz na zasiedlenie.
- Upowszechnianie rozwiązań prawnych w zakresie aktywizacji zawodowej osób do 30 roku życia, w celu zwiększenia wskaźnika zatrudnienia w tej grupie wiekowej.
- Analiza sytuacji osób do 30 roku życia na regionalnym rynku pracy, upowszechnianie informacji na temat sytuacji osób z grupy 30-.
- Upowszechnianie informacji na temat dostępnych form wsparcia dla osób młodych.

Przewidywane efekty:

- Zwiększenie aktywności zawodowej osób do 30 roku życia na rynku pracy.
- Wzrost umiejętności zawodowych osób do 30 roku życia.
- Wzrost kompetencji cyfrowych osób do 30 roku życia.
- Wzrost wiedzy w zakresie możliwości wspierania osób do 30 roku życia.
- Zwiększenie wiedzy na temat sytuacji na regionalnym rynku pracy osób do 30 roku życia wśród mieszkańców regionu.

⁶ osoby nieuczące się, niepracujące i nieszkolące się

Zadanie 9. Wspieranie zatrudnienia kobiet oraz osób pragnących pogodzić obowiązki rodzinne z zawodowymi

Cel: Upowszechnianie idei równych szans w dostępie do zatrudnienia oraz promocja działań na rzecz osób powracających na rynek pracy po okresie wychowywania dzieci.

Działania o charakterze regionalnym:

- Realizacja aktywnych programów rynku pracy na rzecz osób powracających na rynek pracy po przerwie spowodowanej opieką nad małym dzieckiem / sprawujących opiekę nad osobami zależnymi.
- Dostosowanie kwalifikacji i kompetencji osób sprawujących opiekę nad dziećmi/osobami zależnymi do wymogów rynku pracy i nowych oczekiwań pracodawców.
- Podnoszenie kompetencji cyfrowych osób sprawujących opiekę na dziećmi/osobami zależnymi
- Wsparcie kształcenia ustawicznego osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem oraz osób będących członkami rodzin wielodzietnych - realizacja priorytetu 5 wydatkowania tzw. „puli Ministra” Krajowego Funduszu Szkoleniowego w 2023 roku.
- Zapewnienie dostępu do bezpiecznych i elastycznych form zatrudnienia umożliwiających godzenie obowiązków rodzinnych z zawodowymi np. praca zdalna, zmniejszony wymiar.
- Upowszechnianie rozwiązań prawnych w zakresie godzenia obowiązków rodzinnych i zawodowych.
- Upowszechnianie informacji na temat dostępnych form wsparcia dla osób wychowujących dzieci / sprawujących opiekę nad osobami zależnymi.
- Promowanie równości kobiet i mężczyzn pod względem szans na rynku pracy.

Przewidywane efekty:

- Zwiększenie aktywności kobiet na rynku pracy.
- Wzrost kompetencji zawodowych, w tym umiejętności cyfrowych kobiet.
- Wzrost wiedzy o możliwościach prawnych (instrumentach) w zakresie aktywizacji osób powracających na rynek pracy po okresie opieki nad małym dzieckiem.
- Zwiększenie wiedzy mieszkańców regionu na temat sytuacji kobiet na regionalnym rynku pracy.

Zadanie 10. Realizacja przedsięwzięć na rzecz osób i grup defaworyzowanych na rynku pracy

Cel: Objęcie kompleksowym wsparciem i stworzenie niezbędnych warunków do integracji ze społeczeństwem osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Działania o charakterze regionalnym:

- Realizacja aktywnych programów rynku pracy na rzecz osób i grup defaworyzowanych na rynku pracy.

- Pobudzenie aktywności zawodowej oraz wsparcie zatrudnienia osób długotrwale bezrobotnych.
- Wsparcie działań na rzecz integracji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnością.
- Realizacja programów na rzecz osób bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie.
- Organizacja wsparcia dla samotnych rodziców w zakresie umożliwiającym podejmowanie zatrudnienia.
- Realizacja programów na rzecz osób o niskich kwalifikacjach.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem oraz osób będących członkami rodzin wielodzietnych - realizacja priorytetu 5 wydatkowania tzw. „puli Ministra” Krajowego Funduszu Szkoleniowego w 2023 roku.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych oraz pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego wskazanych na liście/rejestrze przedsiębiorstw społecznych prowadzonym przez MRiPS - realizacja priorytetu Rady Rynku Pracy wydatkowania tzw. „rezerwy Krajowego Funduszu Szkoleniowego” w 2023 roku.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności - realizacja priorytetu Rady Rynku Pracy wydatkowania tzw. „rezerwy Krajowego Funduszu Szkoleniowego” w 2023 roku.
- Wsparcie rozwoju podmiotów ekonomii społecznej.
- Promocja dobrych praktyk w zakresie projektów integracji społecznej.
- Upowszechnianie rozwiązań prawnych w zakresie aktywizacji zawodowej osób będących w szczególnej sytuacji na regionalnym rynku pracy, w celu zwiększenia wskaźnika zatrudnienia w tej grupie.
- Analiza sytuacji osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Upowszechnianie informacji na temat dostępnych form wsparcia dla osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Przewidywane efekty:

- Wzrost umiejętności zawodowych oraz zwiększenie aktywności zawodowej osób i grup defaworyzowanych na rynku pracy.
- Wzrost kompetencji zawodowych pracowników realizujących zadania na rzecz osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Zwiększenie liczby podmiotów ekonomii społecznej działających w regionie.
- Zwiększenie wiedzy o możliwościach prawnych w zakresie aktywizacji osób wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Wzrost świadomości społecznej na temat wykluczenia społecznego.

Zadanie 11. Świadczenie pośrednictwa pracy oraz poradnictwa zawodowego przez Publiczne Służby Zatrudnienia

Cel: Zapewnienie odpowiedniej jakości usług świadczonych przez Publiczne Służby Zatrudnienia na rzecz osób bezrobotnych, poszukujących pracy i pracodawców.

Działania o charakterze regionalnym:

- Udzielanie skutecznej pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych.
- Realizacja usługi pośrednictwa pracy zgodnie z zasadami dostępności, dobrowolności, równości oraz jawności.
- Świadczenie odpowiedniej jakości usług poradnictwa zawodowego w publicznych służbach zatrudnienia.
- Świadczenie wyspecjalizowanych usług w zakresie planowania kariery zawodowej na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym świadczenie usług poradnictwa na odległość z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych.
- Stosowanie przez PSZ nowoczesnych metod komunikacji ułatwiających pracodawcom dostęp do usług.
- Wykorzystywanie narzędzi cyfrowych w PSZ.
- Upowszechnianie materiałów informacyjnych z zakresu pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego oraz realizowanych działań na rzecz osób wymagających wsparcia.

Przewidywane efekty:

- Zapewnienie powszechnego dostępu do ofert pracy.
- Zapewnienie powszechnej dostępności do usług z zakresu poradnictwa zawodowego.
- Zwiększenie aktywności zawodowej klientów PSZ.
- Skrócenie czasu trwania procedur w PSZ i ułatwienie dostępu do nich.

Zadanie 12. Podwyższanie kompetencji zawodowych pracowników Publicznych Służb Zatrudnienia

Cel: Poprawa jakości świadczenia usług rynku pracy w regionie, dalsza profesjonalizacja publicznych służb zatrudnienia.

Działania o charakterze regionalnym:

- Szkolenia kadry wojewódzkiego i powiatowych urzędów pracy oraz członków Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy.
- Doskonalenie zawodowe pośredników pracy i doradców zawodowych poprzez udział w specjalistycznych szkoleniach.

- Udział pracowników PSZ w konferencjach, seminariach, studiach podyplomowych, kursach językowych.

Przewidywane efekty:

- Podwyższenie kwalifikacji oraz profesjonalizacja kadr PSZ
- Rozwój kompetencji cyfrowych pracowników PSZ.
- Zapewnienie wysokiego standardu obsługi w urzędach.
- Podniesienie jakości i dostępności usług świadczonych na rzecz klientów PSZ.
- Wzrost efektywności świadczonych usług, a tym samym skuteczniejsza realizacja polityki rynku pracy.

Zadanie 13. Wspieranie mobilności zawodowej, w tym rozwój sieci EURES

Cel: Wspieranie mobilności zawodowej na polskim i europejskim rynku pracy poprzez usługi na rzecz poszukujących pracy i pracodawców, w szczególności poprzez realizację europejskiego pośrednictwa pracy oraz informowanie o warunkach życia i pracy w krajach członkowskich Unii Europejskiej i EFTA. Podniesienie poziomu wiedzy w zakresie stosowania różnych rozwiązań na rynku pracy wspierających zatrudnienie.

Działania o charakterze regionalnym:

- Pośrednictwo pracy dla polskich bezrobotnych i poszukujących pracy za granicą w państwach UE i EFTA w branżach i zawodach, w których występuje nadwyżka lub równowaga na polskim rynku pracy.
- Pośrednictwo pracy dla polskich pracodawców szczególnie zainteresowanych zatrudnieniem obywateli UE i EFTA.
- Informowanie o warunkach życia i pracy w Polsce oraz w państwach UE i EFTA.
- Pomoc po rekrutacji dla polskich bezrobotnych i poszukujących pracy zrekrutowanych do pracy za granicą w państwach UE i EFTA oraz dla cudzoziemców - obywateli UE i EFTA zrekrutowanych do pracy w Polsce.
- Współpraca na poziomie regionalnym z polskimi organizacjami działającymi w obszarach istotnych dla unijnej mobilności na rynku pracy oraz z unijnymi sieciami, np.: Solvit, Europe Direct, Europass, Portal Twoja Europa, Enic-Naric, Enterprise Europe Network, Euraxes, Eurodoradztwo, Eurodesk, Europejska Sieć Migracyjna.
- Realizacja działań informacyjnych i komunikacyjnych promujących mobilność na europejskim rynku pracy w krajach UE i EFTA.
- Prowadzenie dyżurów online przez kadrę EURES na portalu EURES skierowanych do obywateli krajów UE i EFTA, zainteresowanych podjęciem pracy w Polsce oraz uzyskaniem informacji na temat warunków życia i pracy w Polsce.
- Wykorzystywanie narzędzi cyfrowych umożliwiających realizację usług sieci EURES online.

- Realizowanie zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń z tytułu bezrobocia poprzez m.in. przyjmowanie wniosków o wydanie odpowiednich dokumentów (m.in. dotyczących transferu zasiłku dla osób bezrobotnych) oraz wydawanie decyzji administracyjnych w zakresie określonym ustawą o promocji zatrudniania i instytucjach rynku pracy (decyzje o przyznaniu zasiłku po pracy za granicą).

Przewidywane efekty:

- Zwiększenie liczby osób podejmujących pracę poza miejscem zamieszkania.
- Zwiększenie wiedzy o możliwościach i warunkach podejmowania zatrudnienia na rynku europejskim.
- Zwiększenie wiedzy o instrumentach rynku pracy wspierających mobilność w zakresie podejmowania zatrudnienia.

Zadanie 14. Realizacja zadań związanych z zatrudnieniem cudzoziemców na lokalnych rynkach pracy

Cel : Popularyzacja i realizacja zadań służących legalizacji zatrudnienia cudzoziemców. Integracja zawodowa cudzoziemców legalnie przebywających w Polsce.

Działania o charakterze regionalnym:

- Wydawanie zezwoleń na pracę sezonową oraz ewidencjonowanie oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, z uwzględnieniem potrzeb lokalnego rynku pracy.
- Wydawanie informacji starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonanie pracy cudzoziemcowi w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy.
- Realizacja procedur w zakresie zatrudnienia cudzoziemców z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych.
- Realizacja programów aktywizacyjnych dla cudzoziemców.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego skierowane do pracodawców zatrudniających cudzoziemców - realizacja priorytetu 1 wydatkowania tzw. „puli Ministra” Krajowego Funduszu Szkoleniowego w 2023 roku.

Przewidywane efekty:

- Wzrost liczby legalnie zatrudnionych cudzoziemców.
- Zapewnienie bezpieczeństwa i legalności zatrudnienia pracowników cudzoziemskich.
- Usprawnienie procedur w zakresie zatrudnienia cudzoziemców.
- Zwiększenie aktywności zawodowej cudzoziemców na lokalnych rynkach pracy.

Zadanie 15. Wsparcie na rynku pracy obywateli Ukrainy, w szczególności kobiet sprawujących opiekę nad dziećmi

Cel : Realizacja przedsięwzięć mających na celu wsparcie obywateli Ukrainy na rynku pracy.

Działania o charakterze regionalnym:

- Informowanie o obowiązku składania powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy za pośrednictwem systemu teleinformatycznego praca.gov.pl
- Realizacja programów aktywizacyjnych dla cudzoziemców pochodzących z Ukrainy.
- Wsparcie obywateli Ukrainy w procesie pośrednictwa pracy i kontaktach z pracodawcami.
- Współpraca PSZ z pracodawcami z sektorów odczuwających braki kadrowe.
- Monitoring zmian prawnych mających na celu wsparcie obywateli Ukrainy na rynku pracy i upowszechnianie wiedzy w tym zakresie.
- Upowszechnianie możliwości wsparcia dla obywateli Ukrainy.

Przewidywane efekty:

- Zwiększenie aktywności zawodowej obywateli Ukrainy na lokalnych rynkach pracy.
- Wzrost liczby miejsc pracy dla obywateli Ukrainy.
- Zwiększenie wiedzy wśród obywateli Ukrainy o możliwościach i warunkach podejmowania zatrudnienia na regionalnym rynku.

Powyższe zadania RPDZ/2023 wpisują się w cele Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030:

Cel operacyjny 1.2. Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego

Cel operacyjny 1.3. Wsparcie rozwoju MŚP

Działania określone w Zadaniach na rzecz zatrudnienia na rok 2023 mają charakter planistyczny, zatem są dopuszczalne odstępstwa w procesie ich realizacji.

FINANSOWANIE DZIAŁAŃ

Finansowanie działań zaplanowanych w RPDZ/2023 odbywać się będzie w ramach środków, którymi dysponują podmioty działające w wymienionych obszarach, tj.:

- środki otrzymywane na działalność instytucji i organizacji (tzw. budżet),
- środki Funduszu Pracy,
- środki Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+),
- inne.

Planowane środki finansowe na realizację w 2023 roku, będące w dyspozycji Samorządu Województwa Łódzkiego i samorządów powiatowych, przeznaczone na rozwój zasobów ludzkich⁷:

Ogółem Fundusz Pracy dla PUP	227 643 283,98 zł
w tym:	
Aktywne programy ogółem	213 503 677,85 zł
w tym:	
Środki samorządów powiatowych (Algorytm)	84 985 253,85 zł
Środki w ramach Programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027	128 518 424,00 zł
w tym:	
Fakultatywne zadania	14 139 606,13 zł

Po uruchomieniu rezerwy Dysponenta Funduszu Pracy, tak jak każdego roku, województwo będzie miało szansę zwiększenia przyznanej kwoty przeznaczonej na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (patrz załącznik 1).

W 2023 roku wysokość środków przeznaczonych na realizację działań powiatowych urzędów pracy województwa łódzkiego w zakresie **Krajowego Funduszu Szkoleniowego** wynosi 15 041 000,00 zł⁸. Na działania promocyjne realizowane przez samorząd województwa - Minister Rodziny i Polityki Społecznej przyznał 163 000,00 zł⁹.

Krajowy Fundusz Szkoleniowy	15 041 000,00 zł
------------------------------------	-------------------------

Powyższa kwota może ulec zwiększeniu o środki rezerwy Krajowego Funduszu Szkoleniowego (patrz załącznik 2).

⁷ Decyzja Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2023 r. (DF-I.6020.35.1.2023.JC).

⁸ Decyzja Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2022 r. (DF-I.6020.37.9.2022.MK).

⁹ Decyzja Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2022 r. (DF-I.6020.37.8.2022.MK).

MONITOROWANIE REALIZACJI

Monitoring działań mających na celu realizację zadań zaplanowanych w RPDZ/2023 jest prowadzony przez Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi. Wydziały WUP w Łodzi realizujące zadania, wpisujące się w założenia RPDZ/2023, odpowiedzialne są za ich prawidłową realizację oraz dążenie do uzyskania przewidywanych efektów. Na podstawie danych uzyskanych z GUS, Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, a także od komórek organizacyjnych WUP w Łodzi oraz danych statystycznych z powiatowych urzędów pracy województwa łódzkiego do **31 października 2024 roku** opracowane zostanie roczne sprawozdanie z realizacji RPDZ/2023. Sprawozdanie zostanie przedłożone do zaopiniowania Wojewódzkiej Radzie Rynku Pracy w Łodzi.

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1.

Zapotrzebowanie powiatowych urzędów pracy na środki rezerwy Funduszu Pracy z przeznaczeniem na finansowanie programów aktywizacyjnych w 2023 roku.

Programy	Liczba osób aktywizowanych	Kwota zapotrzebowania (w tys. zł)
aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi	110	3 200,0
aktywizacji zawodowej cudzoziemców, w tym objętych ochroną międzynarodową	140	1 794,2
aktywizacji zawodowej bezrobotnych niepełnosprawnych oraz bezrobotnych, którzy sprawowali opiekę nad osobą zależną, w szczególności niepełnosprawną	7	250,0
aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi	702	9 436,6
aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia	295	3 900,0
aktywizacji zawodowej bezrobotnych związanych z tworzeniem zielonych miejsc pracy	7	150,0
aktywizacji zawodowej bezrobotnych i poszukujących pracy 50+	192	4 138,5
aktywizacji zawodowej długotrwale bezrobotnych	319	5 371,4
aktywizacji zawodowej bezrobotnych z niskimi kwalifikacjami (nieposiadających świadectwa dojrzałości) lub bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych	330	5 273,3
inne programy, których realizacja wynikać będzie z diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy;	153	2 178,9
Ogółem	2255	35 692,9

Załącznik 2.

Zapotrzebowanie pracodawców na środki rezerwy Krajowego Funduszu Szkoleniowego w województwie łódzkim, na realizację zadań w ramach priorytetów określonych przez Radę Rynku Pracy na rok 2023¹⁰.

Kwota środków (w zł)	Osoby, które będą objęte dofinansowaniem	Koszt jednostkowy (zł; środki / 1 osoba)
3 070 000,00	702	4 373,22

¹⁰ A. Wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych oraz pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego wskazanych na liście/rejestrze przedsiębiorstw społecznych prowadzonym przez MRiPS.

B. Wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności.

C. Wsparcie kształcenia ustawicznego w obszarach/branżach kluczowych dla rozwoju powiatu/województwa wskazanych w dokumentach strategicznych/planach rozwoju.

D. Wsparcie kształcenia ustawicznego instruktorów praktycznej nauki zawodu bądź osób mających zamiar podjęcia się tego zajęcia, opiekunów praktyk zawodowych i opiekunów stażu uczniowskiego oraz szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego.

E. Wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.